

primorski

dnevnik

TRST
18. Montebellini 2. PP. R50P.P. 126
66001 KOPER

OSREDNJA KNJIZNICA

8554 AA

60100200

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 183 (11.599)

Trst, sobota, 6. avgusta 1983

Epicer je bil pri Črnem vrhu nad Idrijo

Potresni sunek zajel primorsko področje

Malo preplaha, a brez panike - Zaznali so ga tudi v Trzinu, Gorici, Novi Gorici, Postojni, Ajdovščini in Trstu

Nekaj minut pred 18. uro, točneje ob 17. uri, 51 minut in 47 sekund se je včeraj tresla zemlja na širokem območju med Trzinom, Idrijo in Trstom. Potresni sunek, ki je trajal le nekaj sekund, je imel po računih seizmološkega inštituta pri Brijuni jakost 3. stopnje po Richtertevi lestvici, kar ustreza 4,5 stopnje Mercallijeve. Epicer potresa je bil približno 40 kilometrov severovzhodno od Brijunov, torej v bližini Črnega vrha nad Idrijo.

Vse kaže, da sunek ni povzročil materialne škode, čeprav so se ljudje, še posebno okrog epicentra, hudo zbal in stekli na ulice. V Črnem vrhu se je potres najvil z značilnim bobnenjem, v višjih nadstropjih pa se je malo pohištvo. Lestenci so se tresli v precejšnjem številu zbežali na ulice v strahu, da se jim ne bi porušila hiša na glavo. Kljub preplahu pa ni prišlo do paničnega strahu.

Tresenje zemlje so zaznali tudi

v Ajdovščini, v Postojni in ponekod na obalnem področju. V Italiji so se zdržili Tržičani, Goričani in Tržičani. Gasilci in policiji so zasuli s telefonskimi klici, ki pa so sporočali le zaskrbljenost, kajti na srečo materialne škode ni bilo.

Potresni sunek so zabeležili tudi na napravah klimatološkega observatorija pri naravoslovnem muzeju v Trentu, kjer je občutilo tresenje le nekaj oseb. Meteorološki in geofizikalni observatorij v Tarrantu sunka ni zabeležil, pač pa so naprave registrirale ob 14.04 sunek 2. 3. stopnje po Mercallijevi lestvici.

Seizmologi so vsekakor na delu, da bi s popolnejšimi podatki ugotovili še druge značilnosti potresa in s tem razumeli, kakšne vrste je bil. Vsekakor je najbolj verjetno, da je šlo za potres tektonskega značaja, ki nastane, ko se labilne, oziroma mlade nagubane cone zemeljske skorje zaradi tektonskih procesov izravnavajo s prelomnimi preoblikovanji in s tresenjem.

Craxi ustanovil ožji kabinet najpomembnejši

Imamo tudi «supervladu»

RIM — Včeraj je nastala «supervlada». Na prvi seji nove vlade, ki je bila včeraj dopoldne v palači Chigi, so namreč imenovali ožji kabinet, ki ga sestavlja osem ministrov. Craxi je torej povzel vzorec, ki so ga pred časom uvedli v Veliki Britaniji, in ki ga je že osvojil tudi Mitterrand. Osem ministrov sestavljajo štirje demokristjani in štirje laiki, in sicer podpredsednik vlade Forlani, zunanji minister Andreotti, zakladni minister Gorla in notranji minister Scalfaro za KD; minister za delo De Michelis za PSI, obrambni minister Spadolini za PSI, proračunski minister Longo za PSDI in minister za industrijo Altissimo za PLI. Craxi je dejal, da bo ta ožja vlada zamenjala vrhove tajnikov strank, na katere je novi predsednik vlade «alergičen». Vsekakor bi morala ta ožja skupina sklepati o vseh odločitvah v zvezi z gospodarsko politiko. Ta novost je bila še zlasti všeč Spadoliniju, saj bo ostal njegov vladni in strankarski partner Bruno Visentini, ki zavzema sicer pomembno mesto finančnega ministra, v skupini ministrov, ki bodo pomenili manj. Kar pa zadeva KD je treba poudariti pomembno vlogo Forlanija in Andreottija, ki bosta dejansko zastopala demokristjansko tajništvo v novi vladi.

Vlado bodo morali sedaj dopolniti s podtajniki, ki jih bodo imenovali v torek. Baj je ostalo število enako kot pri prejšnji vladi. Včeraj pa so imenovali profesorja Giuliana Amata, znanega docenta ustavnega prava za podtajnika pri predsedstvu vlade. Razprava o zaupnici se bo začela v torek, ko bo Craxi podal kratek in zgoščen politični govor, medtem ko bodo 70 strani dolg program razdelili poslancem in senatorjem. Pravijo tudi, da bo imel tajnik KD De Mita zelo pomemben govor, odprt do komunistov.

Po pogovorih v vrstah krščanske demokracije pa prihajajo na dan tudi prvi pomisleki v socialističnih vrstah. Predvsem je treba povedati, da vodstvo PSI ni najbolj navdušeno nad dejstvom, da se je znatno skrcilo število socialističnih ministrov.

R.G.

Zgoraj prva seja Craxijeve vlade, spodaj ministra Darida in Andreotti (Telefoto AP)

Eksplodizija v Libanonu: 19 mrtvih

BEJRUT — V Tripoliju v severnem Libanonu je včeraj popoldne eksplodiral avtomobil, napolnjen s trotilom. V atentatu je po zadnjih vesteh izgubilo življenje 19 oseb, falangistični razstrelorjev niso prijeli in torej ne ta atentat, vendar domnevajo, da je bilo razstrelivo namenjeno neki prokuratorski organizaciji.

NA 3. STRANI

1.591 lir za dolar

RIM — Dolar je včeraj dosegel nov rekord. Ob fixingu je na milanski borzi kotacija dosegla 1591,75 lire, medtem ko se je v teku dneva dolar pri vrednosti ob odprtju tržišča že 1595,50 lire.

NA 2. STRANI

Udar v Gornji Volti

OUAGADOUGOU — Z državnim udarom, ki je povzročil pet mrtvih je prolibijski kapetan Sankara, nekdanji predstava predsednika Ouédraoga. Oblast v Gornji Volti je Sankara je pred časom, ko je bil predsednik vlade, povabil na obisk libijskega voditelja Gadafija, o čemer je obvestil Ouédraoga, ko je letalo bilo na tem da pristane.

NA 3. STRANI

Položaj v Čadu se zaostruje

N'DJAMENA — Položaj v Čadu se čedalje bolj zapletva. Medtem ko Francija in ZDA krepijo vojaško pomoč je večkrat bombardiralo oazo Faya - Largeau, ki se ji tudi blizu dve oklepni koloni upornikov.

NA 3. STRANI

Pokol v Avignonu

Med poskusom v hotelu Sofitel La Balance v francoskem mestu Avignon sta roparja ubila sedem oseb

NA 12. STRANI

Po petnajstletnem odlašanju

Načrt za Križ

Tržaška občinska uprava je skoraj petnajst let po odobritvi občinskega regulacijskega načrta predložila zahodnokraškemu rajonskemu svetu podrobni regulacijski načrt za Križ. Načrt sta pripravila arhitekta Kokorovec in Ruggiero, o njem pa bo rajonski svet sklepal v začetku prihodnjega meseca, po posvetovanju s prebivalstvom.

Vasi zahodnega Krasa (Križ, Prosek in Kontovel) so v zadnjih letih kot znano najbolj občutile posledice urbanistične politike, ki je zelo malo upoštevala stvarne potrebe tukaj živečega prebivalstva.

NA 4. STRANI

Od danes dnevi za mir in za razorožitev

Danes se bodo na Trgu Unità pričeli «Dnevi za mir in za razorožitev», ki jih prirejajo številne levičarske in napredne organizacije v spomin na tragedijo, ki je pred 38 leti doletela Hirošimo in Nagasaki.

Na trgu so mladinci in mladinke, ki so prvi dali pobudo za manifestacijo, pripravili vrsto dokumentarnih razstav, ki pričajo o vojnih grozodejstvih ter o stvarni nevarnosti oboroževalne tekme med vesilama. Posebno pozornost pa prireditelji posvečajo peticiji proti namestitvi jedrskih raket v Comisu na Siciliji. Od danes do torka bodo na Trgu Unità nastopile tudi razne glasbene skupine.

NA 5. STRANI

Eksplodizija v Trbovljah

TRBOVLJE — Najmanj mesec dni bo ustavljena trboveljska elektrarna. Včeraj ponoči je namreč v elektrarni prišlo do eksplozije, ki je povzročila velike okvare. Do eksplozije je prišlo na parovodu zaradi «trujenosti» kovine na nekaterih napravah, ki jih je posredovalo trboveljski termoelektrarni dunajsko podjetje Wagner Biro. Vendar pa morajo vzroke eksplozije še pojasniti in so na delu številni strokovnjaki. Pri eksploziji je bil težko ranjen delavec Leopold Marcen.

Zaradi eksplozije je delo v trboveljski termoelektrarni zastalo, kar je povzročilo hude težave v elektrogozpodarstvu Slovenije, saj bo najmanj mesec dni v Sloveniji 40 milijonov kilovatih ur električnega toka manj. Včeraj je prišlo do okvar še na dveh elektrarnah in tako so morali ponekod zmanjšati dobavo toka, nekaj toka pa so morali tudi uvoziti. Ni izključeno, da bo električnega toka manj tudi v prihodnjih dneh.

SVP zahteva sestanek s Craxijem

BOCEN — Zadržanje južnotirolske ljudske stranke do Craxijeve vlade bo odvisno od zagotovil Craxija v programskih izjavah v zvezi z izvajanjem posebnega statuta boccenske pokrajine. To je sklenilo vodstvo SVP, ki je tudi zaprosilo Craxija za sestanek, že danes pa bo južnotirolska ljudska stranka poslala Craxiju spomenico, ki bo vsebovala zahteve nemške manjšine. Gre predvsem za rabo jezika na sodiščih in na policiji ter za ustanovitve pokrajinske sekcije deželne upravne sodišča.

Udinese sinoči premagal Real Madrid

VIDEM — Pred 50.000 gledalci je sinoči Udinese v drugi polfinalni tekmi v Vidmu premagal moštvo madridskega Reala z 2:1 (0:1) in se tako uvrstil v veliki finale mednarodnega nogometnega turnirja za «trofejo Zanussi», v katerem bo igral jutri proti brazilskemu moštvu Vasco de Gama.

Sinočnje srečanje ni bilo na posebno visoki tehnični ravni. V središču pozornosti je zopet bil brazilski as Udineseja Zico, ki je dosegel en zadetek, obenem pa je navdušil občinstvo s svojo izredno igro.

Prvi so povedli Španci s Santillano, v drugem delu srečanja je stanje izenačil Zico, zmagoviti zadetek pa je malo pred koncem srečanja dosegel Causio.

NA 10. STRANI

Stanarine dražje

RIM — Državni zavod za statistiko je objavil podatke o naraščanju cen na drobno, na osnovi katerih računajo koeficiente za višanje stanarine. Od julija lanskega leta do julija letos so cene narasle za 15,4 odstotka, kar pomeni, da bodo stanarine dražje za 11,6 odstotka.

Jeseni dva nova TV dnevnika

RIM — Od 1. oktobra dalje bo italijanska televizijska ustanova oddajala dva nova, kratka (trajala bosta približno tri minute) televizijska dnevnika. Prvi bo na sporedu ob 12.00 na prvi mreži in bo anticipiral glavne teme daljšega dnevnika od 13.30. Drugi bo na sporedu ob 14.30 na drugi mreži in bo obnovil ter dopolnil novice prejšnjih dnevnikov. Pri obeh bo en sam napovedovalec, ki bo komentiral na sintetičen način diapozitive in telefoto, ne bo pa filmskih posnetkov.

□ RIM — Po rešitvi vladne krize bo predsednik republike Pertini odšel danes na zaslužen oddih v Grödental, kjer je vsako leto stalen gost.

□ AOSTA — Na Materhornu je večeraj strmoglavil švicarski helikopter gorske reševalne službe. Pilot je izgubil življenje, druga dva člana posadke pa sta težko ranjena. Do nesreče je prišlo zaradi okvare.

V Vojvodini črpajo več nafte

NOVI SAD — Na vojvodinskih naftnih poljih so v minulih sedmih mesecih načrpali 760.615 ton surove nafte. To je za 20.089 ton ali 2,7 odstotka več, kot so načrtovali. V primerjavi s proizvodnjo v istem obdobju lani je bila ta letos večja za 2,8 odstotka. V istem obdobju so v Vojvodini načrpali tudi več kot 534 milijonov kubičnih metrov zemeljskega plina. (dd)

V Sloveniji za 37 odstotkov manjši promet čez državno mejo

LJUBLJANA — V petih mesecih letos je preko cestnih mejnih prehodov z Italijo, Avstrijo in Madžarsko v Jugoslavijo dopotovalo 6.071.000 potnikov, kar je 37 odst. manj kot v istem obdobju lani. Po najnovejših podatkih zavoda za statistiko Slovenije je v tem obdobju iz države preko teh prehodov potovalo 5.969.000 potnikov, ali 39 odst. manj kot v istem obdobju lani. Podatki za polletne mesece še niso znani. Po številu osebnih avtomobilov, ki so pred začetkom turistične sezone vstopili v Jugoslavijo preko omenjenih mejnih prehodov — bilo jih je samo 2 odst. manj kot v istih mesecih lani — statistiki predvidevajo dobro glavno sezono. (dd)

Rezultati, ki jih posamezna gospodarstva dosežejo do polletja, so navadno zelo dobra napoved tega, kar bo gospodarstvo doseglo ob koncu poslovnega leta. Takšni rezultati so zdaj znani tudi za jugoslovansko gospodarstvo. Gospodarstvo sicer ni doseglo tistega, kar mu je bilo naloženo z gospodarskim načrtom za letošnje leto, toda kljub temu vlada med ekonomisti, zlasti vladnimi, nekakšen zmeren optimizem. Čeprav vsi podatki še niso znani ali vsaj še niso dokončni so ekonomisti zadovoljni predvsem z zunanjetrgovinsko menjavo. To je tudi edini razlog za zadovoljstvo, kajti vsi drugi podatki ne dajejo nikakršne podlage za zadovoljstvo: draginja je izjemno visoka, vrednost dinarja hitro pada, poraba se ne zmanjšuje, banke in podjetja pesti huda dinarska in devizna nelikvidnost, razmere na trgu se še niso normalizirale, oskrba s surovinami in reprodukcijskimi materiali ni dobra, censka nesorazmerja niso nič bolj zglajena. ...

Takšna gospodarska gibanja izjemno otežujejo pogajanja z mednarodnimi finančnimi ustanovami za najetje posojil, s katerimi naj bi si jugoslovansko gospodarstvo opomoglo. Na te težave je na primer opozoril Janko Smole, član zvezne vlade, okoli katerega se sukajo vse niti tujih posojil. Tuje finančne ustanove so nezadovoljne zlasti zaradi tega, ker v Jugoslaviji nismo uspeli zmanjšati stroškov za državne in družbene službe (ali kakor pravimo splošno in skupno porabo). Zvezna vlada je zaradi tega vložila veliko moči, da bi to porabo zmanjšala in zahteva, naj bi letos povečanje ne bilo večje kot 11 oziroma

«Craxi je drago plačal predsedstvo vlade»

RIM — Francoski premier Mauroy je poslal italijanskemu predsedniku vlade brzojavko v kateri mu čestita za imenovanje. «Prepričan sem — pravi Mauroy — da se bodo vezi med našima državama okrepile in da se bo naše sodelovanje razvijalo v prid naših skupnih ciljev miru, socialne pravičnosti in solidarnosti.»

To je uradni glas iz Francije, ki ima na svojem vrhu socialistično vlado (s sodelovanjem komunistov). Zanimivo pa je razbrati kaj pravijo dnevniki v Franciji in tudi v ostalih najpomembnejših evropskih državah.

PARIZ — Francoski časopisi sicer govorijo o zgodovinskem preobratu v Italiji, toda istočasno poudarjajo težave na katere bo naletel Bettino Craxi. Socialistični «Le matin» pravi, da se je nova vlada porodila z veliko muko in vprašljivo je če bo v resnici odgovorila na upe, ki jih je vzbujalo socialistično predsedništvo in če bo zagotovila stabilnost vladanja. Neodvisni levičarski list «Libération» pravi, da se Craxijev primer ne more primerjati s francoskim ali španskim. «Nova vlada — piše list — kot že prejšnja, Fanfanijeva, ne dopušča upanja za globoko preobrazbo.»

«Z 12 odst. glasov (na volitvah) Craxi ni mogel vsiliti preveč pogojev.» «Le Quotidien de Paris» pravi, da KD nima nobenega interesa, da bi Craxiju olajšala pot. Tolaži se celo lahko, da je prepustila socialistom krmilo v trenutku gospodarske recesije, ko bo treba sprejemati neprijetne ukrepe.

HAAG — Levičarski katoliški list «De Volkskrant» piše, da bodo Craxijevi nasprotniki - zavezniki storili vse mogoče, da bi odvzeli socialističnemu predsedništvu vsakršno vsebino.

BRUSELJ — Belgijski časopisi so si edini v tem, da ima Craxi («litalijanska rdeča glava» ga imenuje «Le peuple») ustavno oblast v svojih rokah, toda naletel bo na težave pri izvajanju, ker ne razpolaga s potrebnimi vzvodi, ker vsa ključna mesta zaseda KD. «Libre Belgique» piše pod Craxijevo sliko: «Šestnajst psov čuva jevo okoli socialističnega premiera.»

LONDON — Angleški «Daily Telegraph» pripominja, da je Craxi odločno zastopal stališče namestitve evroizstrelkov v Comisu. Sicer pa list hvali Spadolinja (obrambena ministrica), «ker je zasedel življenjsko važno mesto v državi, ki je v središču strategije NATO. Hvali ga tudi,

ker se zavzema za strogo politiko varčnosti, po primeru g. Thatcherjeve, da bi znižal stopnjo inflacije.

«Times» pravi, da je PSI moral plačati veliko ceno za predsedniško mesto, se pravi znižati število socialističnih ministrov.

Laburistični «Guardian» piše tudi o možnosti levičarske alternative, toda zaključuje, da ta še ni možna, ker Italijani še niso prepričani, da bi komunistična vlada mogla delovati, čeprav smatrajo komuniste načelno za spoštovanja vredne ljudi.

BONN — Frankfurter Allgemeine Zeitung piše: «KD hoče vsiliti svojo politiko tudi Craxijevi vladi.» «Bonner Rundschau» pravi: visoka cena za predsedstvo z odrekanjem števil-

nim ministrskim položajem. «General Anzeiger»: «Pragmatistični voditelj PSI je moral zelo razvodeniti svoj socialistični 'chianti'» Frankfurter Rundschau pa zaupa v Craxijev pragmatizem «po nemško».

MADRID — Španski listi, kot «El Pais» pišejo, da bo Craxi moral izvajati strogo gospodarsko politiko, ki bo izzvala nasprotovanje sindikatov in trdo opozicijo komunistov.

MOSKVA — «Izvestija» trdijo, da vlada pod vodstvom socialističnega Craxija ni nikakršen zgodovinski dogodek. Je pravzaprav posledica socialističnega zdrslaja na desno pred 6 leti. KD ostaja še vedno glavna sila v petoročlanski koalicijski.

V okviru boja proti mafiji

Sodni poziv palermškemu podjetniku

PALERMO — Državni pravdnik v Caltanissetti, Sebastiano Patanè, ki vodi sodno preiskavo o umoru preiskovalnega svetnika Rocca Chinnicija, se je večeraj mudil v Palermu, potem ko je svojim sodelavcem naložil vrsto preiskovalnih nalog: hšne preiskave, ugotavljanja, cestne zapore in podobno.

V Palermu pa se preiskovalec ni srečal, kot je bilo napovedano, s preiskovalnim sodnikom Giovannijem Falconejem, ki je bil tesen Chinnicijev sodelavec. Falcone se je namreč komaj vrnil iz Tajske, kjer se je mudil v zvezi s preiskavo o mafiji in mamilih in je bil preveč utrujen za izčrpen pogovor s Patanèjem. Srečanje sta zato preložila na prihodnji teden.

Medtem pa se je v Palermu izvedelo, da je znani podjetnik Ignazio Salvo že pred tremi tedni prejel sodno sporočilo, v katerem ga sumijo združevanja v zločinske namene mafijskega tipa. Sporočilo je izdal prav sodnik Falcone ob koncu dveh zaslišanj Ignazia Salvija, kot

priče v okviru preiskave o umoru bosa Salvatora Inzerilla, vmešanega v preiskavo o «mafiji in drogi».

Ignazio Salvo je skupaj s svojim bratromcem Ninojem vse do konca lanskega leta vodil nekatere največje družbe za davčne terjatve na Siciliji in v treh drugih italijanskih deželah, se pravi vse dotlej, dokler ni izterjevanje po deželnem zakonu prešlo na neko javno družbo. Sicer pa imata bratranca Salvo najrazličnejše finančno - industrijske interese, tako na področju kmetijstva, turizma in trgovanja z nepremičninami, socializma pa se je začel odmotovati klobčič njihovih domnevni povezav z mafijskimi družinami Inzerillo, Spatola in Gambino.

V zvezi z bojem proti mafiji gre zabeležiti še primer komaj izvoljenega demokristjanskega župana občine Belmonte Mezzagno, ki mu je večeraj palermška kvestura odvzela dolžnost v okviru ukrepov «za zaščito pred osebam, ki škodijo javni varnosti in moralni».

Dolar presega vse rekorde

RIM — Po dveh dneh stagnacije se je večeraj dolar ponovno nezadržno povzpela na vseh svetovnih tržiščih. V primerjavi z liro je dosegel zgodovinski višek (ob fiksingu) 1591,75 lire, potem ko je ob odprtju tržišča že dosegel kotacije od 1594,50 do 1595,50 lire. Rekordne vrednosti je ameriška valuta zabeležila tudi na nemškem in francoskem tržišču, čeprav sta francoska in nemška državna banka nekoliko omilili ta vzpon s prodajo 170 oz. 30 milijonov dolarjev.

Razlogi za tak porast dolarja so bodisi finančni (predvideni so skorajšnji poviški eskomptne mere in torej tudi obresti v ZDA), bodisi psihološke narave (napetost v raznih predelih sveta, od Srednje Amerike do Bližnjega Vzhoda povzroča tu, a tudi drugod, večje povpraševanje po «gotovi» valu-

ti, kakršna je dolar). Učinki takega porasta dolarja na liro so dvojni: po eni strani se lira (zaradi nestabilnosti marke v primerjavi z ameriško valuto) ohranja stabilna, oz. se celo krepi v primerjavi z drugimi valutami evropskega monetarnega sistema, po drugi strani pa pripomore porast dolarja k povečanju inflacije. Kar 45 odstotkov italijanskega uvoza se namreč redno plačuje v dolarjih, delež za izvoženo blago, ki je plačano v ameriški valuti pa je le 36%. Dejstvo, da je struktura italijanskega uvoza, ki se plačuje v dolarjih, mnogo bolj rigidna (tu gre predvsem za surovine) kot pa struktura izvoza (to je predvsem porabniško blago), kaže, da bo taka tendenca (če bo nadaljevala v takem ritmu) prinesla Italiji 1,5 točke inflacije več v letu 1983.

ZIS o preskrbi z nafto

BEOGRAD — Zvezni izvršni svet je na večerajšnji seji preučil poročilo o preskrbljenosti tržišča z naftnimi derivati. S ciljem, da bi čim boljše zagotovili uresničevanje energetske bilance države za letos in odpravili motnje pri preskrbi z naftnimi derivati, je ZIS ocenil, da je nujno, da Narodna banka Jugoslavije podaljša veljavnost izdanih, vendar nerealiziranih zagotovil za uvoz surove nafte in njenih derivatov in izda nova zagotovila za uvoz.

Da bi zagotovili pogoje za to, pri tem pa je ZIS ugotovil, da OZD in banke ne izločajo odgovarjajočega zneska deviz za uvoz nafte, je svet zakonodajne inšpekcije, naj pregleda izločanje deviz za plačevanje nafte in izločanje deviz za prodani bencin na bone in o tem poroča do enajstega tega meseca.

Teroristično obeležje hrvaških beguncev

STOCKHOLM — Tako imenovano hrvaško gibanje v begunstvu ima tako kot prejšnja leta tudi danes teroristično obeležje, je izjavil švedski pravosodni minister Uve Rainer. Izjavo je dal za dnevnik Expressen v zvezi z zahtevami terorista in morilca jugoslovanskega veleposlanika na Švedskem Vladimiru Rolovića, Mira Barešića, naj ga izpustijo, oziroma pomilostijo. Barešić je na spodarskim načrtom, ki predvideva 20-odstotno povečanje izvoza na konvertibilne trge. Razveseljujejoče je zlasti to, da izvoz narašča zlasti v zadnjem času (julija je bilo menda naraščanje izvoza celo nadpovprečno). Vedeti pa je treba, da je jugoslovansko gospodarstvo lani v prvem polletju doseglo zelo zadovoljive izvozne rezultate in mnogo boljše kot v drugi polovici leta. Vse to je dobra napoved za uresničitev izvoznega plana. Pokazalo se je, da je politika realnega tečaja dinarja (zaradi nje vrednost dinarja do tujih valut neprestano pada) izredno stimulativna in gre prav njej pripisati precej zaslug za povečanje izvoza. Ker je istočasno tudi uvoz padel za 8 odstotkov, se je zunanjetrgovinski primanjkljaj zmanjšal za 3 odst. (na 1,2 milijarde dolarjev), pokritost uvoza z izvozom pa se je povečala na 81 odst., potem ko je bila lani 76-odstotna. Zvezna vlada ugotavlja, da je še veliko možnosti za povečanje izvoza.

Trdijo na primer, da bi lahko samo v države Evropske gospodarske skupnosti izvozili veliko več kmetijskih izdelkov, tekstila, obutve, pohištva, kemičnih izdelkov, kovinskih izdelkov... Toda očitno smo še

preveč neuki, da bi lahko razbili različnejše protekcionizme (to velja zlasti za naša gospodarska podjetstva v tujini), saj npr. samo Švici prodajamo tekstil povsem izločeno, v vseh drugih evropskih državah pa so nam postavili najrazličnejše ovire.

Zunanjetrgovinska menjava je torej tisto področje, ki ponuja največjo za zmerni optimizem pri napovedi vanju gospodarskih tokov v Jugoslaviji. Zlasti zaradi tega, ker je bilo tolikšno povečanje izvoza doseženo v težkih pogojih: zelo slabo preskrbljenost gospodarstva s surovinami in reprodukcijskim materialom, predvsem s tistimi iz uvoza, nizke vizne in dinarske likvidnostne teže, pa so zelo velike, na finančnem področju je precej nereda, najprej hitro spreminjali, prav tako tudi pogoj trgovanja, saj se v svetu še ne čuti kaj posebno, da se gospodarstvo kriza ohlaja.

Toda ob tem je vendarle treba opozoriti še na nekaj. Takšna gospodarska gibanja so sicer lahko napoved za gospodarstvo vendarle napoved (v željeno smer), da se gospodarstvo gibanja popravljajo. Toda tako velikih stroškov, kot jih ima jugoslovansko gospodarstvo zaradi ravnanja za družbene 40-odstotne potrebe, in ob skorajda 40-odstotni inflaciji se nobeno gospodarstvo ne more izklopiti iz krize. Polagajmo njevanja čimvišje proizvodnje, ker le-ta omogoča izvoz, zmanjševanje porabe in zmanjševanje inflacije zdaj najpomembnejša naloga gospodarske politike.

JOZE PETROVIČ

Gospodarsko pismo iz Slovenije

Uspeh ob 40-odstotni inflaciji

13 odst. glede na lansko leto. Poleg tega pa predlaga, da naj bi se tudi pokojnine, invalidnine, otroški dodatki, socialna pomoč, razna nadomestila in podobno letos ne povečali za več kot 19 odstotkov. Toda, čeprav radi na vseh pomembnejših političnih sestankih dajejo podporo zahtevi, da je treba porabo zmanjšati, je zvezna vlada načetela na hude ovire pri teh predlogih. Toda, kot trdi zvezni minister za finance Jože Florjančič, vlada ne namerava popustiti, kajti v prvem polletju so državne in družbene službe porabile več kot 500 milijard dinarjev (26-oz. 23-odst. povečanje). Pravo razkošje, če vemo, da podjetja na drugi strani pestijo hude težave zaradi pomanjkanja denarja. Pričakovati je, da bo debata o skrčenju porabe izredno vroča, kajti krčenje pomeni pravzaprav tudi odpravljanje pridobljenih pravic. Zdaj kaže celo, da bodo o teh rečeh razpravljali v zvezni skupščini celo avgusta, takrat torej, ko so skupščinska vrata navadno tesno zaprta.

Na drugi strani tekmuje zvezna vlada s časom pri plačevanju obresti in glavnice. Vse obresti in tista tuja posojila, ki niso bila refinancirana, je treba namreč poravnati do 15. avgusta, sicer začne veljati zelo rigorozen sistem poravnave, ki na primer vključuje tudi rubeže. Zdi se, da so se hoteli nekateri dolžniki obnašati po starem in prevaliti svoje

devizne obveznosti na koga drugega. Toda narodna banka je odločno posredovala (v podporo ji je najnovejši zakon o najemanju in poravnavi posojil) ter 12 poslovnim bankam blokirala račun, ker svojih deviznih obveznosti niso poravnale. Zanimivo pa je, da so potem te banke našle denar za poravnavo, kar kaže, da bo treba na finančnem področju še zaostri red.

Vlada se je znašla v izjemno težavnem položaju pri cenah. Odlok o zamrznitvi cen je morala odpraviti, potem ko je potekla enoletna veljavnost tega odloka, zdaj pa je uveljavila, dokaj zapleten sistem odobravanja cen. Velika večina izdelkov je še vedno pod takšnim ali drugačnim nadzorstvom, prav malo pa jih je prepuščenih tržnim razmeram. Vlada je priznala, da za zdaj nima takšnih gospodarskih mehanizmov, da bi lahko z njimi umirila draginjo.

Kljub tem težavam in kljub najrazličnejšim nevesočnostim, s katerimi se gospodarstvo pač srečuje, kadar je v krizi, pa je jugoslovansko gospodarstvo vendarle uspelo povečati izvoz. Zvezni minister za zunanjo trgovino Miljenko Bojanić je namreč pred nekaj dnevi postregel s podatki, da se je izvoz na konvertibilne trge povečal v prvem polletju kar za 14 odstotkov. Zmanjšal pa se na tiste trge, s katerimi imamo klirsko menjavo (predvsem z drža-

Medtem ko Libija še naprej zanika svojo vmešanost

Washington sklenil občutno povečati svojo vojaško pomoč vladi v N'Djameni

NEW YORK — Libija je včeraj v pismu predsedniku varnostnega sveta OZN, Lucu De La Barru, znova zagotovila svojo popolno nevtralnost v odnosu do državljanske vojne v Čadu in hkrati obtožila Združene države Amerike in Francijo, da spodbujata mir na tem delu afriške celine. V pismu Libija odločno zavrača čadske obtožbe, po katerih naj bi šlo za pravo libijsko gresijo s številnimi letalskimi napadi na sosednje države.

Medtem sta včeraj v N'Djameni pristali francoski tovorni letali «transal», za kateri pa doslej še ni znano, kakšen tovor sta pripeljali. Vsekakor naj bi šlo za orožje, kakršnega so preteklo sredo že dostavili četam predsednika Habreja. To so poročili tudi v Parizu, kjer niso razkrili tipa «vojaškega materiala», čeprav

prav v N'Djameni trdijo, da gre za protiletalsko topništvo.

Čadski minister za informacije Mahamat je včeraj izjavil, da se libijski letalski napadi ne omejujejo več samo na območje oaze Faya - Largeau, ampak so jih zabeležili tudi v severnih krajih Oum Chalouba in Kalait, ki so ju pred tremi tedni zavzele sile predsednika Habreja. V nasprotju z libijsko agencijo JANA je minister tudi zanikal, da bi ta dva kraja prešla v roke upornikov bivšega čadskega predsednika Weddeja.

V Washingtonu pa se je včeraj izvedelo, da se je Reaganova administracija odločila povečati pomoč čadski vladi predsednika Habreja, da bi lažje zadušila upor, ki ga podpirajo libijci. Odločitev so v Beli hiši sprejeli medtem, ko so v Čad prispele ameriške protiletalske ra-

kete, ki sodijo v program poprej dogovorjene ameriške vojaške pomoči Čadu v znesku deset milijonov dolarjev. Včerajšnja novost je bila voja-

ška pomoč pa bo dosegla vrednost 15 milijonov dolarjev in odraža naraščajočo zaskrbljenost Reaganove administracije za razvoj čadske krize.

Zairski predsednik Mobutu na srečanju z Ronaldom Reaganom v Washingtonu, kjer sta se dogovorila o sodelovanju zairskih čet v boju proti čadskim upornikom (Telefoto AP)

Golpe v Gornji Volti

Policijska ura in zapora meja

OUAGADOUGOU (Gornja Volta) — Državna radijska postaja je sporočila, da je v Gornji Volti prišlo do državnega udara. Sporočilo je osebno posredoval kapetan Thomas Sankara, bivši ministrski predsednik, ki so ga odslavili 17. maja letos.

Kap. Sankara je izjavil, da je strmoglavil vlado predsednika Jeana Baptista Ouédraougouja in da Nacionalni revolucionarni svet v celoti obvladuje položaj. Nacionalni revolucionarni svet sestavljajo oborožene sile in polvojaške organizacije. Svet je tudi sporočil, da je v veljavi na vsem območju države policijska ura. V političnih krogih prevladuje mnenje, da je udar povezan z libijskimi protikolonialnimi pobudami v srednji Afriki.

Prve vesti o državnem udaru so prišle iz Niameya v bližnji republiki Niger, ki leži ob meji z Gornjo Volto. Da se nekaj nenavadnega dogaja je postalo jasno od trenutka, ko je državni radio v Gornji Volti začel oddajati samo vojaške koračnice. Takoj nato je sledilo sporočilo kapetana Sankare.

Poleg uvedbe policijske ure so v Gornji Volti zaprli tudi vse mejne prehode. Streljanje, ki ga je bilo slišati predvčerajšnjim zvečer, je potem ponehalo. Do sedaj se ne ve še nič o usodi predsednika Ouédraougouja in članov njegove vlade.

Republika Gornja Volta leži v notranjosti srednjeevropske Afrike (na severu Mali in Niger, na jugu Gana in Slonokoščena obala, na zahodu Čad). Kap. Sankara je izjavil, da so zrušili prejšnjo vlado, ker se je udinjala interesom ljudskih sovražnikov, tuje vladavine in neokolonizma.

Eksplzija v Tripoliju ubila preko 15 oseb

BEJRUT — Falangistični radio poroča, da se je včeraj v libanonskem mestu Tripoli raztreščil avtomobil, napolnjen s približno 75 kilogrami trotila. Eksplzija je ubila preko petnajst oseb, ranila pa okrog 35. Strahoviti atentat se je pripetil pred vhomom mošeje, prav ko so islamski verniki odhajali iz nje po petkovi tedenski molitvi. Mošeja se nahaja v bližini firskega «Gibanja za islamsko enotnost».

Eksplzija je naredila 140 centimetrov globoko in tri metre široko luknjo, njeni učinki pa so bili vidni tristo metrov daleč. Falangistični radio zaključuje z vestjo, da je ljudi zajela panika in da je bilo v nekaterih predelih Tripolija slišati strele avtomatskega orožja.

Iz Libanona prihaja tudi vest, da

je posebni ameriški odposlanec Mc Farlane dospel v Bejrut, po pogovori, ki jih je imel v prejšnjih dneh z izraelskimi politiki. Z libanonskim predsednikom Džemajelom in zunanjim ministrom Salemom se je pogovarjal o umiku izraelskih čet iz države in vzel na znanje libanonsko stališče, po katerem naj bi delni umik bil le del popolnega umika vseh Izraelcev iz Libanona. Drugače, trdi Džemajel, bi državo dejansko razkosali na dva dela.

Zaključuje se medtem zasedanje centralnega komiteja Organizacije za osvoboditev Palestine. V glavnem so v teh dneh govorniki poudarjali, da je ponovno treba vzpostaviti soglasje v samem gibanju in da se mora bratromni spor med Palestinci čimprej nehati.

Pinochet se noče umakniti

SANTIAGO DE CHILE — Predvčerajšnjim je gen. Pinochet napovedal, da bodo v Čilu spet dovolili delovanje nemarksističnih strank. Ko so ga časnikarji vprašali, kdaj se bo to zgodilo, je general odgovoril, da šele 1. 1989, se pravi čez 6 let. Pinochet si pridružuje to pravico na podlagi ustave, ki jo je izsilil pred tremi leti in ki mu poverja mandat do omenjenega leta.

V državi bodo organizirali posebno ustavodajno debato, ki naj bi preučevala vprašanje preklica prepovedi delovanja nemarksističnih strank. Debate se bodo udeležili tudi predstavniki opozicije. Zadevni zakon bodo predložili državnemu svetu. Državni svet bo tudi predlagal tri druge zakonske osnutke: določitev volilnega sistema, sestava parlamenta in ustanovitev volilne kontrolne komisije. Na vsak način to novo razdobje ne bo prineslo s seboj nobene nove politične odprtosti. Pred časom je Pinochet pisal papežu Janezu Pavlu II., da so bili v Čilu storjeni pomembni koraki za okrepitev demokratičnega sistema.

V Šrilanki zakon proti separatizmu

COLOMBO — Šrilanski parlament je sprejel včeraj zakonski osnutek o reviziji ustave, ki ga je predlagala vlada. Osnutek so poslanci sprejeli s 150 glasovi. Nihče ni glasoval proti. Za osnutek so glasovali: skupina poslancev Združene narodne stranke (na oblasti), 9 poslancev Osvobodilne socialistične fronte (bivše predsednice Bandaranaike) ter en neodvisen socialist. Poslanci Združene fronte Tamilov, ki se bojuje za neodvisnost Tamilov, so bili odsotni.

Sprejeti zakonski osnutek zakonsko prepoveduje kakršnokoli stranko, ki bi se zavzemala za separatizem na otoku. Zato se lahko sklepa, da je zakon naperjen proti dejavnostim Združene fronte Tamilov. Po zakonu bodo preganjali vse separatistične dejavnosti. Kršilci bodo kaznovani z izgubo državljanjskih pravic, pravice do državnih služb itd. V nekaterih primerih jim bodo lahko sodišča tudi zasegla premoženje.

Prejšnji teden so bili v Šrilanki hudih plemenskih nemir, ki so zahtevali okoli 300 človeških žrtev.

Skupni manevri Hondurasa in ZDA lahko razplamtijo tlečo žerjavico

MEXICO — Prihodnji teden se bodo začeli skupni honduraško-ameriški vojaški manevri, ki jih v vsej Srednji Ameriki pričakujejo z velikim vznemirjenjem. Njihova napoved je zbudila proteste ne samo naprednih vlad na tem območju, temveč tudi dela ameriškega kongresa, saj se kaj lahko zgodi, da manevri sprožijo uvod v agresijo na Nikaragvo. Gre za največje vojaške vaje, ki so kdajkoli bile v tem delu sveta, njihovo središče bo v vodah Fonseškega zaliva, ki si ga dele Honduras, Salvador in Nikaragva, druga ključna točka pa bo na honduraškem območju Misquita,

lik ob nikaragovski meji.

Nikaragva je medtem v strahu pred agresijo vzdolž Fonseškega zaliva in na severozahodu države zbrala nekaj tisoč borcev, ki pa imajo strogo povelje, naj komaj v skrajni sili odgovore na morebitne provokacije nasprotnikov.

V ameriško-honduraških manevrih bo sodelovalo deset tisoč vojakov, od tega bo polovica ameriških marincev, ki bodo na območju ostali vse do izteka leta, saj bodo po pričakovanjih manevri dosegli višek v novembru. Vse stroške vojaških vaj bo nosil Washington, medtem ko Honduras ne bo

prispeval niti beliča, trdi vlada v Tegucigalpi.

Kljub izjavi ameriškega državnega tajnika Shultza, da se bodo ameriške čete, ki bodo sodelovale v manevrih, v slučaju izbruha sovražnosti s sandinisti umaknile, pomeni uradno sporočilo o njihovem začetku potop vseh upanj, da bi se jim ameriška administracija vendarle odrekla. Politični krogi Kontadore in Nikaragva ob tem opozarjajo, da manevri v pogojih skrajno napetih odnosov med Managuom in Tegucigalpo kaj lahko preraščejo v vojno, ki ne bi prizanesla ne samo srednjeameriškim, temveč niti

Južni Korejci potopili severnokorejsko ladjo

SEUL — Napeti odnosi med Severno in Južno Korejo so včeraj privedli do hujšega incidenta v južnokorejskih državnih vodah. Južnokorejska letala in vojne ladje so namreč potopili severnokorejsko vojno ladjo. Med bitko so padli vsaj štirje severnokorejski potapljači. Le-ti so se približevali jedrski centrali v bližini kraja Wolsung, ki leži 304 kilometre jugovzhodno od Seula.

Po vesteh iz Južne Koreje naj bi potapljači skušali neopazno priti na južnokorejsko ozemlje. Obalna straža pa je ponči opazila vojno ladjo, ki

se je približevala bregu in od koder so se spustili v morje potapljači v vojni opremi. Straža je takoj pričela streljati in poklicala na pomoč tudi druge enote mornarice in letalstva.

Med krajšo bitko so Južni Korejci potopili severnokorejsko ladjo, padlo pa je vsaj četrto severnokorejskih potapljačev, ki so jih kasneje potegnili iz morja. V teku je akcija, da bi našli še druga trupla. V Seulu so tudi izjavili, da niso imeli žrtev in da je bila le ladja južnokorejske policije laže poškodovana. Južni Korejci so poleg tega zasegli nekaj orožja in druge opreme.

Zaradi vmešavanja v notranje zadeve Argetinske oblasti izgnale delegacijo evropskega parlamenta

BUENOS AIRES — Delegacijo evropskega parlamenta, ki je trenutno na obisku v Argentini so tamkajšnje oblasti neprimerno izgnale. Gre za ukrep, ki je sicer vsekakor protidemokratičen, ki pa je v skladu z izrednim stanjem, ki so ga uvedli že pred časom v tej južnoameriški državi.

Argentinske oblasti so najprej prepovedale delegacijo evropskih parlamentarcev, ki je trenutno v Argentini, da bi proučila problem desaparecidosov, da bi spregovorili na tiskovni konferenci, ki so jo sklicali za včeraj zvečer. Kaže, da so izjave nekaterih parlamentarcev razjezile oblasti, ki so reagirale sklicujoč se na posebne zakone, ki so še vedno v veljavi ter na ugotovitve, čes da gre za tuje vmešavanje v argentinske notranje zadeve.

Predsednik argentinskega zunanjega ministrstva je pozval grškega veleposlanika v Buenos Airesu (Grčija ima trenutno predsedstvo evropske komisije), naj se posluži vseh sredstev, da bi preprečil tiskovno konferenco evropskih parlamentarcev, na kateri bi lahko prišlo do političnih izjav o argentinski notranji politiki. Grški diplomat je predvsem poudaril, da ne sodi v njegovo pristojnost, da bi izvajal kakršnokoli pritisk na evropske parlamentarce, ki so na obisku v Argentini

ter je dejal, da bo vsekakor sporočil stališča argentinske vlade italijanskemu poslancu Pediniju, ki je vodja delegacije, ne more pa nikakor zagotoviti, da bodo člani evropskega parlamenta spoštovali zahteve argentinske vlade.

Argentinske oblasti so že od vsega začetka jasno dokazale, da jim obisk evropske delegacije nikakor ni po godu, kljub dogovoru, do katerega je prišlo v Bruslju in po katerem bi poslanci prišli na obisk ne kot predstavniki parlamenta temveč kot predstavniki posameznih političnih skupin. Do srede je argentinska vlada sploh ignorirala prisotnost evropskih parlamentarcev, s katerimi ni imela nobenega stika. Delegacija se je medtem sestala s predstavniki človečanskih združenj ter s političnimi sindikalnimi in cerkvenimi predstavniki, da bi zbrala kar se da več podatkov o spornem zakonu o amnestiji. Nekatere izjave članov delegacije pa so očitno povzročile jezo argentinskih oblasti, ki so zahtevale naj evropski parlamentarci ne dajejo več izjav. Po sestanku s skupino predstavnic tako imenovanih mater s «Plaza de mayo», na katerem je bil govor o 126 izginulih otrokih je italijanski senator Guido Fantini na primer dejal, da gre za tragedijo, ki spominja na najtemnejše čase nacizma.

CADETTE 2

PASSO SAN GIOVANNI

UKINJA

ODDELEK ZA ŽENSKA OBLAČILA

na vseh poletnih in zimskih artiklih najbolj znanih firm

POPUSTI DO 80%

IN NADALJUJE

posebno prodajo ob koncu sezone s

POPUSTI OD 20 DO 60%

(Obv. obč. 18./7. do 23./7.)

Septembra pričetek pouka

Letos v devinskem zavodu 90 novih obiskovalcev

Motiv iz starega predela Križa, ki je bil zapisan propadanju

Predujmi razlaščenec dolinske občine verjetno šele septembra

V pisarni gradbenega podjetja Place Moulin ob Trbiški cesti pri Proseku se je včeraj dopoldne končalo izplačevanje odškodninskih predujmov razlaščenecem z območja med Križem in Prosekom, ki so jim zemljemerci ugotovili stanje zemljišč že pred meseci. Nekateri primeri sicer še niso rešeni in poravnati jih bo treba šele po dopustih, se pravi proti koncu meseca ali v začetku septembra. Drugim zemljiškim lastnikom z istega območja, ki se morajo prav tako žrtvovati avtocesti, bodo stanje parcel preverjali v ponedeljek, 8. torek, 9., in sredo, 10. avgusta, in to v navzočnosti tudi predstavnikov Kmečke zveze in Konzorcija razlaščenec Naša zemlja.

To smo napovedali že nekajkrat, zadnjič pa v včerajšnjem članku z naslovom »Točne obveze družbe A NAS glede izplačevanja odškodnin«, v katerem smo še bežno omenili vprašanje odškodnin, ki pritičejo razlaščenecem iz dolinske občine. O tem je bil govor na sestanku med predstavnikom podjetja Palmieri in zastopniki Konzorcija Naša zemlja ter krajevnega odbora razlaščenec, ki je bil na dolinskem županstvu v prisotnosti predstavnika krajevnega uprave. Žal, poročila o tem srečanju ne moremo tako spodbudno nasloviti kot smo včerajšnji sestavek. V postopku za izplačilo odškodnin se je namreč nekaj zataknilo in po vsej ver-

jetnosti bo nanj treba počakati do septembra. Zakaj?

Po veliki zmedbi, v katero je juljska razsodba ustavnega sodišča št. 223 pahnila vprašanje vrednosti odškodnin in rokov njihovega izplačevanja, je podjetje Palmieri sicer izrazilo pripravljenost, da lastnikom parcel poravna določen predujem, čeprav bo ta nižji od onega, ki so ga predvidevali razveljavljeni zakonski predpisi; tako naj bi se pred velikim šmarom izročili ustrezne zneske pri skupini razlaščenec (kajih 10 do 15), drugim pa šele po dopustih, neke v začetku septembra. Na slepi tir pa je razprava zašla, ko je beseda tekla o načinu izplačila.

Podjetje je zahtevalo, da razlaščenec ob dvigu predujma podpiše tri strani dolgo izjavo — nadomestno izjavo izpričevalne listine (»dichiarazione sostitutiva dell'atto di notorietà«). Toda po mnenju predstavnikov konzorcija Naša zemlja ta izjava vsebuje nekaj zelo spornih in dvoumnih formulacij; takšnih, ki bi se dale tudi tako tolmačiti, da bi to bilo v očitno škodo razlaščenec. Predstavnik NZ so zaradi tega predlagali, da se v izjavo vnesejo popravki, na podlagi katerih bi bilo razvidno, da se predujem ne nanaša samo na višino odškodnine, kakor je bila predvidena po razveljavljenih zakonskih določilih, ampak tudi na odredbo ustavnega sodišča, da mora parlament

nujno izglasovati nov, do razlaščenec pravičen zakon.

Predstavnik podjetja je odvrnil, da se mora glede vsakršne, tudi še tako majhne spremembe v besedilu izjave posvetovati z odvetniki in da mora novo, popravljeno besedilo o dobroti upravni svet matične družbe v Rimu. Ker pa se to domnevno ne bo zgodilo do 10. t.m. (od tedaj bodo uradi podjetja zaprti zaradi dopusta), se bo izplačevanje predujmov, ki bo moralo potekati ob upoštevanju interesov vseh prizadetih, verjetno pričelo šele septembra.

Na dlani je, da za novi zastoj v izplačilnem postopku niso odgovorni predstavniki razlaščenec, saj so s predložitvijo popravkov h gori omenjeni izjavi samo koristili lastnikom parcel, in to še kako! Ko pa bi se razlastitelj vestno držal rokov o izplačilu predujma v smislu prejšnjih zakonskih določil in spoštoval obveze, ki jih je sprejel ob podpisu sporazuma o razlastitvenem postopku iz decembra lani, zdajšnjega zapletljaja ne bi bilo in tudi ne bi bilo več govora o predujmih, temveč samo še o dopolnitvi odškodnine na osnovi bodočih zakonskih predpisov. Sicer pa bosta NZ in krajevni odbor razlaščenec kmalu po velikem šmaru sklicala še en sestanek med zemljiškimi lastniki iz dolinske občine, da bi skupaj načrtovali nadaljnje nastope v obrambo njihovih pravic. (dg)

Prispevki

Namesto cvetja na grob pok. Guština Grgiča daruje družina Grgič (Padriče 6) 10.000 lir za SZ Gaja.

Namesto cvetja na grob tete Emilije Ravbar vd. Briščik daruje družina Ravbar (Pepi) 20.000 lir za KD Rdeča zvezda in 20.000 lir za SK Kras.

Namesto cvetja na grob Pavle Frankovič darujeta Ida in Edvard Gruden 20.000 lir za KD I. Gruden - Nabrežina.

Ob 11. obletnici smrti moža in očeta Ljubota Križmančiča darujeta družini Micali in Križmančič 10.000 lir za osnovno šolo Primož Trubar v Bazovici.

Ob 6. obletnici smrti očeta Rika Pertota darujeta hčeri Jelica Portograndi in Vlasta Jankovič 30.000 lir za novi sedež TPK Sirena ob morju.

Ob 3. obletnici smrti brata Sergija Radoviča darujeta sestra Fatina in Elio 25.000 lir za KD I. Gruden in 25.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na Sergija Radoviča darujejo mama Irma, žena Miranda, hčerki Daša in Jana 50.000 lir za deklški in moški pevski zbor I. Gruden - Nabrežina.

V spomin na pok. moža in očeta Viktorja Kureča daruje družina Kurec 50.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Domjo.

Izleti

KD Slovan iz Padrič priredi v nedeljo, 4. septembra, enodnevni izlet v Ribnico na tradicionalni sejem suhe obrti in v Bazo 20. Cena izleta (s kosilom) 23.000 lir. Za izlet vpisujeta Darko in Oskar Grgič (tel. 226286 in 226351).

V Kliničnem centru v Ljubljani je 1. avgusta, v svojem dvajsetem letu, podlegel neprizanesljivi bolezni

Uroš Košuta

Pokopali smo ga na Žalah, v družinskem krogu. Prosimo tihega sožalja.

Marta, Miroslav, Aleš in vsi njegovi

Trst - Ljubljana, 6. avgusta 1983

Ob tragični izgubi sina

Uroša

izreka svoje najgloblje sožalje ravnatelju Miroslavu Košuti in družini

Slovensko stalno gledališče

Zapustil nas je naš dragi sošolec

Uroš

Spomin na njega bo vedno živ v naših srcih.

Ob tragični izgubi izreka Miroslavu Košuti in družini iskreno sožalje Zveza slovenskih kulturnih društev.

Miroslavu, Marti in Alešu želijo biti v tem težkem trenutku blizu Ivanka, Marko in Kajetan.

Ob bridki izgubi dragega Uroša sočustvujejo s težko prizadeto družino Marino, Ljuba, Marica, Jadranka in Devan.

Dragi Marta, Učko in Aleš, z vami smo ob teh težkih trenutkih, Vida, Darjo, Marko in Rado.

KD Vesna izreka Učkotu Košuti in družini iskreno sožalje ob bridki izgubi dragega sina Uroša.

Etko in Neva z Vanjo in Laro obkujeta nenadomestljivo izgubo Uroša in sta ob Marti, Učku in Alešu v njihovi bolečini.

Marti, Mirotu in Alešu so blizu v tem težkem trenutku družine Bužecan, Fischer, Fonda, Turk, Ukmar, Veljak, Zoch, Žerjal.

Uroša ni več. Ko sočustvujemo z njegovimi najdražjimi, vemo, da bo ostal vedno v naših srcih.

Milo, Marta, Jelka in Miran

Ravnateljica, proforski zbor in osebje liceja F. Prešeren izrekajo iskreno sožalje družini ob izgubi dragega Uroša Košute.

Hudo pretreseni ob kruti usodi, ki je prizadela družino Košuta, izražamo Mirotu, Marti in Alešu naše globoko sožalje in sočustvovanje.

Sonja, Andro, Luka in Marjana

Iskreno sožalje izreka Lea Štolfa

Globoko sožalje izreka Slanislav Vuga

Ob težki izgubi izrekata svoje najgloblje sožalje Miroslavu, Marti in Alešu

Ace in Nataša

Od danes do torka na Trgu Unità

Manifestacija za mir in spravo med narodi

Na današnji dan pred 38 leti sta ameriški vojni letali odvrgli atomski bombi na Japonsko in popolnoma razdejali Hirošimo in Nagasaki. Ta dva kraja, ki bosta s krvavimi črkami ostala zapisana v sodobni zgodovini človeštva, sta postala z leti simbol vseh tistih, ki si po svetu prizadevajo za mir ter za bratstvo med narodi. Prav v teh dneh se zato iz leta v leto po skoraj vseh državah in mestih vrstijo prireditve in pobude, ki imajo namen senzibilizirati javno mnenje o nevarnosti in posledicah oboroževalne tekme.

Ena takih pobud bo od danes do torka tudi v našem mestu in sicer na Trgu Unità. Pobudo za priredbo »Dneva za mir in razorožitev« je dala skupina demokratičnih mladincev in mladih organizacij, ki se združujejo v Združenje proti nasilju, mednarodno gibanje za spravo, združeno s posebnimi razorožitvenimi, liga za enostransko razorožitev, skupnost sv. Martina, koordinacijski odbor demokratičnih študentov, ZKMI, Proletarska demokracija, KPI in CGIL. V štirih dneh si bomo lahko na Trgu Unità ogledali razstave in dokumentarne oboroževalne politike, vsak večer pa bo tudi prosta zabava ob zvočnih priznanjih ansamblorov moderne glasbe. V sklopu te pobude bodo tudi zbirali podpise pod ljudsko petico

proti namestitvi jedrskih raket v Comisu na Siciliji.

V spomin na tragedijo Hirošime in Nagasaki je pokrajinsko vodstvo sindikata CISL včeraj izdalo posebno noto, v kateri ostro obsoja vsakršno rožljanje z orožjem in vabi vse narode sveta na spravo in na sodelovanje.

Sindikati o načrtu IRI glede ladjedelstva

Tržaška sindikalna federacija je izrazila včeraj globoko zaskrbljenost zaradi sklepa predsedstva IRI, da izvede korenito preobnovo celotnega ladjedelskega sektorja, ki radikalno spreminja sedanje strukture. Sklep je toliko bolj zaskrbljujoč glede na to, da so v teku pogovori med IRI in sindikalno federacijo in da se je slednja nameravala lotiti globalne situacije s posebnim poudarkom na položaju v najbolj kriznih območjih, kot so Genova, Trst in Neapelj. Predsedstvo IRI pa je sedaj z enostranskim sklepom preprečilo to namero, kar bi utegnilo imeti zelo hude posledice za tržaško področje in za Tržič glede na važno funkcijo, ki jo v teh krajih ima ladjedelstvo.

Vrnili so se z lepega letovanja v Savudriji

Po petnajstih dneh počitnic so se včeraj v jutranjih urah vrnili malčki z Goriškega in Tržaškega iz obmorske kolonije v Savudriji. Iz vedrih, zagorelih obrazov se je lahko bralo, da je letovanje popolnoma uspelo. Za nekatere je bilo še zlasti pomembno, saj so se na morju naučili plavati.

PRISPEVAJTE ZA DIJAŠKO MATICO

V Boljuncu poletni partizanski praznik

Sinoči se je na dvorišču občinskega gledališča France Prešeren pričel Poletni partizanski praznik, ki ga prireja sekcija Zveze borcev iz Boljunca. Poletni partizanski praznik bo trajal do vključno ponedeljka, na sporedu pa je nekaj zanimivih prireditev in kulinarčnih posebnosti. Že otvoritvenega dne se je udeležilo lepo število domačinov, bivših borcev in aktivistov, pa ne samo iz Boljunca, temveč tudi iz drugih vasi. Posebna specialiteta so bili sinoči vampi s polento. Danes zvečer pa bo na sporedu tekmovanje z diatoničnimi harmonikami ali po domače »fajtonarcami«. Tekmovanje je imelo lani zelo pozitiven odziv, zato pričakujejo organizatorji za nocojšnji večer še več spretih ljubiteljev te posebne harmonike. V nedeljo se bodo boljunki borci poklonili padlim tovarišem. Ob 18. uri bodo šli v sprevedu od prireditvenega prostora do boljunskega spomenika padlim, kjer bodo položili venec. Zvečer pa bo na dvorišču pred občinskim gledališčem France Prešeren koncert Pihalnega orkestra Breg, ki ga vodi Niko Peršič. Dnevna specialiteta bo partizanski golaž.

Ponedeljkov večer pa bo posvečen šestdesetletniku. Vsi šestdesetletniki iz dolinske občine, ki nameravajo skupno proslaviti svoj jubilej, naj se predhodno javijo organizatorjem (ali pa osebno Borisu Bandiju - Škantarju), tako da bodo prireditelji lahko pravočasno poskrbeli za primeren prostor in postrežbo. Vse večere poletnega partizanskega praznika bo za ples in zabavo igral ansambel Pomlad iz Rimanj. (ris)

Šolske vesti

Tržaško tajništvo Sindikata slovenske šole obvešča zainteresirano učno osebje, da je na šolskem skrbništvu na ogled dokončna lestvica za dodelitev suplenc učnemu osebju v šolskem letu 1983/84 in 84/85.

Zainteresirani lahko dobijo slovenske obrazce, za prošnje na posamezne šole v sobi št. 4. Rok za vlaganje teh prošenj zapade 10. 8. 83, to je deset dni po objavi dokončne lestvice.

Drugi pa, ki so v plavanju že izvedenci, so se tam poigrali in si večkrat tudi ponagajali. Med malčki so se kar kmalu utrdile globoke prijateljske vezi, tako da je bilo včeraj ob poslovanju mnogim težko pri srcu.

Otroci pa se v Savudriji niso samo igrali. Vzgojitelji so poskrbeli, da so igri dodali še marsikaj poučnega tako, da je bilo letovanje vsestransko koristno.

● Turistična in letovišarska avtonomna ustanova za Trst in njegovo obalo prireja v sodelovanju z devinsko kulturno ustanovo jutri, 7. avgusta v devinskem portiču tradicionalno »Vogado mato«.

● Tržaški občinski odbor je na svoji zadnji seji med drugim odobril 160 milijonov lir za nakup novih uniform za mestne redarje. Sklep mora še odobriti občinski svet, ki se bo sestal v prvih dneh septembra.

● Danes, ob 15. uri se bo v Koldrovici pri Zgoniku začel Naš praznik, ki ga prireja tamkajšnja sekcija Slovenske skupnosti. Najprej bo na sporedu tekmovanje v briškoli, zvečer pa bo ples z ansamblom Aries.

† Po dolgi in neozdravljivi bolezni je umrla

Evelina Šegina

Pogreb bo danes, 6. t.m., ob 10. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče k Sv. Ani.

Žalujoči mama, sestra, brat, prijatelj Milko in drugo sorodstvo.

Prosek, 6. avgusta 1983

Požar v skladišču tovarne mlečnih izdelkov

V skladišču združnega konzorcija »Latterie friulane« na Reški cesti je včeraj zgodaj popoldne nastal požar, ki je uničil več desetov stotov mlične embalaže za mleko in trajalo več ur, saj je bilo izpraznjeno vanje tleče in napol stopljene embalaže iz tetra-paka, sredi gostega dima, skrajno težavno, tako da so morali gasilci uporabiti plinske maske z jeklenkami.

Požar je po vsej verjetnosti nastal med delom za obnovitev podu, ki je med skladiščem in prvim nadstropjem, je verjetno padla skozi sprano na embalažo in pritaknila plamen. Gasilci vsekakor ne izključujejo možnosti, da je prišlo do kratkega stika ali da je kdo nepazljivo odvrnil ogorek cigarete. Škoda znaša nekaj desetov milijonov lir, ne bi osebje končalo z izdelavo mlečne je le lažje poškodovana nekaj bližnjih hladilnih celic, večina pa je v oddaljenih prostorih in je zato ostala nepoškodovana. V mlečni centrali pripravljajo mleko znamke »Camias« in jogurt »S. Giusto«.

Tržaški oktet na «turneji prijateljstva» v Umbriji

Nastop med mašo v spoletski stolnici - Pri izviri Clitunna in pri prijateljih v Pissignanu - Na Montelucu pri frančiškanih in še zadnji improvizirani koncert

Tržaški oktet med nastopom v stolnici v Spoletu

III.

V SPOLETSKI STOLNICI

S koncertom v S. Giacomu je bil uradni del turneje «Tržaškega oktet» praktično končan. Doživetje na trgu pred gradom je še odmevalo v nas in bilo predmet pogovorov pozno v noč v naši rezidenci «Villa Redenta».

Nedeljsko jutro nas je pozdravilo z zgodnjo pripeko, ki je napovedovala še posebno vroč dan. Z zvestim spremljevalcem Ginom Bonannom smo se podali k stolnici (Duomo). Na programu je bilo namreč oktetovo sodelovanje pri glavni maši. Preizkušnja je takoj pokazala, da ima cerkev sijajne akustične lastnosti, le pravi prostor je bilo treba najti. Mašo je začel oktet z Gallusovim motetom, potem pa je v presledkih zapel še ostale motete iz svojega repertoarja in nekaj slovenskih nabožnih in narodnih pesmi. Precej številni verniki so z veliko zbrano slijem poslušali petje, ki se je zlivalo v cerkveno ladjo in dajalo obredno svojstven pečat, saj je bilo najbrž prvič, da ga je spremljala slovenska pesem.

Čas je priganjal. Predvideno je bilo še petje pri maši v približno 10 km oddaljenem Campellu, toda zakasnilo smo se in je zato oktet zapel le nekaj pesmi iz svojega koncertnega repertoarja po maši s primernim župnikovim uvodom in Jankovo razlago. Žal se je večji del vernikov medtem že razšel, sicer pa v cerkvi tudi ni kaj več prostora kot za sto ljudi.

PRI IZVIRIH CLITUNNA

S Campella smo se po kratki osvežitvi pri Paolovih prijateljih spustili do izvirov Clitunna. Lepoto tega kraja in nadnaravne lastnosti njegovih voda sta opevala Vergil in Propercij, najlepši opis pa je zapustil Plinij Mlajši v svojem znamenitem pismu (Epistulae VIII, 8). V modernih časih sta izvir Clitunna opevala Byron in Carducci. Kot v Plinijevih časih se še danes dviga na bregovih kristalno čistih voda svetišče dragocene fature bogu Clitunni, katerega izvor postavljajo zgodovinarji med IV. in VII. stoletje po Kr. rojstvu. Po razrušenju Spoleta so tu na bregovih povezanih jezerc taborile vojske Friderika Barbarosse (1155). Kraj je čudovit in sprehajanje med stezicami in po mostičkih v senci košatih dreves in ob hladnih vodah je v tej pripeki prijetno. Sicer pa je podjetniška vna tudi ta kraj začela izkoriščati v donosne namene z ureditvijo ribnikov, v katerih si lahko proti plačilu kar sam naloviš postrežbo. Razvita je tudi keramična obrt in poslikane keramike iz Clitunna so znane daleč naokrog.

Časa za podrobnejše razgledovanje Campella in njegovih znamenitosti pa že ni bilo, kajti naši gostitelji so nam pripravili kosilo v Pissignanu, slikovitem kraju, ki se dviga nad izviri Clitunna in do katerega pelje ozka vijuga sta cesta. Nad naseljem kraljuje starodavni grad iz leta 1000 s še vidnimi izvirnimi temelji. In prav tu pod njegovimi temelji smo bili gostje Paolovih prijateljev, družin Rossi in Taddei. Kosilo so nam pripravili v naravnih, seveda primerno opremljenih, jami, ki služijo gospodarjem v več namenov, predvsem pa za klet.

Domačnost in gostoljubnost domačinov sta bili res izredni in po obilnem kosilu se je oktet ponovno razpel, ne-

kaj v lastno zabavo, predvsem pa v zahvalo gostiteljem, od katerih smo se kar težko poslovili.

VEČER NA MONTELUCCU

Organizatorji oktetove turneje s prijateljem Bonattijem na čelu so nam za zadnji večer bivanja v Spoletu hoteli pripraviti še eno doživetje. Popeljali so nas na Montelucco, grič, ki se dviga do 850 m nad mestom, s katerega je lep razgled na širšo okolico in ki je s svojim gozdom pravi raj za nedeljsko družinsko rekreacijo. Na vrhu griča je frančiškanski samostan, ki stoji na kraju, kjer naj bi po zgodovinskih virih sv. Frančišek leta 1218 zgradil prve celice za svoje menihe. Po posredovanju naših gostiteljev smo si lahko celice in ves samostanski kompleks ogledali, v majhni še starejši cerkvi, ki ohranja freske iz 16. stoletja, pa je oktet tudi zapel nekaj pesmi ob velikem, prav otroškem navdušenju večjega števila pripravnikov na samostansko življenje in predstavnikov samostana. Očitno so se v zadnjem času tudi samostanski režimi modernizirali. Dovolili so nam celo vstop v klavirni del samostana in to ne samo nam moškim, pač tudi dekletom v kratkih hlačkah in še kar precej razgaljenim gospem. Meniški pripravniki pa so izgledali bolj kopalniški sprehajalci kot pa samostanski izoliranosti namenjeni mladeniči. Nekateri so nas pospremili še izven samostanskih vrat do razgledne točke nad mestom. Ob zahajajočem soncu so oktetovci prekrasno zapeli Mirkovo «Noč trudna», kot nalašč primerno za ta idilični trenutek. Seveda so potem nanizali še druge.

Za ubran zaključek dneva nas je čakala še večerja v gostišču «Al Paradiso», kjer se nam je pridružil spoletski odbornik za finance Gilberto Stella, mož, ki bo s turnejo imel opravka še po njej. Na hotelski ploščadi in po večerji z umbrijskimi specialitetami (testenine «strangozzi» ali v ljudski rabi «strozza» - preti, poljne olive itd.) je prišel na vrsto še zadnji improvizirani koncert pozno tja čez polnoč, ob kozarčih «trebbiana» iz umbrijskih vinogradov. Ubrana pesem naših oktetovcev je privabila na ploščadi in cesto pod njo številne poslušalce, katerih navdušenje odobravanje je bilo neumornim pevcom samo še v dodatno spodbudo.

ŠE ZADNJE SLOVO

Dobre volje smo se z Montelucca spustili v Spoletu, a ne še v «Villa Redento». Morali smo še na dom našega stalnega spremljevalca, občinskega funkcionarja Gina Bonanna, kjer nam je njegova žena pripravila okusne slaščice. Najbrž bi ostali kar do jutra pri simpatičnem in vseskozi vladnem in požrtvovalnem gostitelju in njegovi družini, če nas ne bi čakalo zgodnje vstajanje in povratna pot v Trst.

Poslovili smo se s stiski rok in objemi, poslovili smo se kot dobri stari prijatelji v zavesti, da smo v teh štirih dneh vgradili še nekaj blestevitih kamenčkov v mozaik poznavanja Slovencev v Italiji in medsebojnega kulturnega bogatstva. Paolo in Paola Bonatti, njuna hčerka Barbara in sin Pietro, župan prof. Rossi iz Mulazza, Gino Bonanno in njegova hčerka Vittoria, družini Rossi in Taddei z Loreno in njenim možem Alvarom

in drugi — imena, ki jih je «Tržaški oktet» zapisal v zlato knjigo svojih prijateljev, z Bonattijevo družino v zlato okviru.

Kakšna naj bi bila le pot nazaj, če ne polna lepih vtisov... Kaj bi vročina in brezosebni avtocestni trakovi, kaj napor in drobne težave. Ostaja zadovoljstvo nad doživetim. V poklonjenji Paolovi pesniški zbirki «Zlata krila v ljubezni» (Ali d'oro in amore) sem v pesmici «Sledite mi bratje, prosim» prebral kitico:

Pridite prijatelji moji: bitka je velika.
Lepo je srečati se spet in spet.
Lepa je zavest,
da smo zmagali še enkrat
in da se iz zatona že vrača zarja.

JOŽE KOREN

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

PRODAM gozd v Trnovski gori. Telefonirati 75-69-74.

PRODAM novo dvosobno stanovanje 70 kv. m Lucija-Portorož, Liminjan-ska cesta. Informacije vsak dan, tel. Celje 063/22334 int. 230 od 11. do 15. ure.

PRODAJAM sotorsko platno 13x7 m primerno za pokrivanje. Tel. 226113. **OSMICO** je v Rupi odprl Venceslav Buzin. Toči belo in črno vino.

ČISTILNICA Tatjana — Nabrežina Kamnolom 78/D odprta vsak dan od 8. do 13. ure in od 16. do 19. ure; ob sobotah zaprta.

PRODAJAMO mladiče dobermann z rodovnikom. Tel. 213-526 od 19. ure dalje.

ODDAJAMO v najem za krajšo dobo dvosobno stanovanje na zahodnem Krasu. Telefonirati v večernih urah na številko 225-320.

OSMICO je odprl Miro Žigon v Zgoniku. Toči belo in črno vino.

NAŠLI smo enoletnega, majhnega psička, rjave barve z belimi in črnimi lisami na cesti Salež-Zgonik. Telefonirati 229103.

PLESKARSKA DELA opravljam po ugodni ceni. Telefonirati 910-148.

OSMICO je odprl Venceslav Legiša v Mavhinjah.

Urlini Neva

(Košuta)

KRZNAJSKA DELAVNICA

nudi lastne kreacije naj-novejših vzorcev po razprodajnih cenah

TRST, Ul. S. Lazzaro, 13

Tel. 61634

VINOGRAD oddamo v najem v Grljanu (nad žel. postajo), približno 500 kv. m, samo sposobni osebi. Ponudbe na oglasni oddelek pod šifro «Vinograd».

PRODAM voz primeren za frezo ali traktor, nosilnost 1,5 tone. Telefonirati 229433.

PRODAM hišo na Kontovelu št. 25, v dobrem stanju, 80 kv. m. Telefonirati na št. 220-601 od 13.30 do 14.30.

Gledališča

VERDI

Danes ob 20.30 «Vittoria e il suo ussaro» Paula Abrahama. Jutri ob 18. uri druga predstava.

CANKARJEV DOM

Razstave

Do 24. avgusta (sprejemna dvorana) 15. mednarodni grafični bienale.

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskem prehodu od ponedeljka do petka, od 9. do 11. in od 16. do 20. ure, ob sobotah, od 9. do 11. ure in pred pričetkom predstave.

Kino

Ariston 21.30 «Un tranquillo weekend di paura». Režija John Boorman. Igrajo Jon Voight, Burt Reynolds, Ned Beatty, Ronny Cox.

Nazionale Dvorana št. 1 ob 16.00 «I piaceri di Brigitte». Prepovedan mladini pod 18. letom. Dvorana št. 2 16.00 «L'amica di Sonia». Prepovedan mladini pod 18. letom. Dvorana št. 3 16.00 «Conan, il barbaro». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 18.00 «Zombi». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 16.30 «Il più bel casino del Texas».

Aurora 17.20 «I predatori dell'arca perduta».

Capitol 17.30 «Dark Crystall».

Cristallo Zaprto do 11. avgusta.

Radio 15.30 «Chiamate 6969... taxi per signora». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 17.00 «La casa di Mary». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Lumiere Do 1. septembra zaprto zaradi počitnic.

Giardino pubblico 21.00 «I dieci comandamenti».

Fenice 16.00-22.00 «Fuga per la vittoria». S. Stallone, M. Ekyun.

Čestitke

Danes praznuje **LAURA RENAR** svoj življenjski jubilej. Še na mnoga zdrava in srečna leta ji iz srca voščijo mož Andrej, hči Alenka z možem Vojkom ter vnuka Goran in Tjaša.

Danes praznuje 89 let **IVAN ŠTRAJN**. Še na mnoga zdrava in srečna leta mu kličejo hči Nerina, zet Antonijo in vnuk Martin.

Danes zapušča «ledig» stan naša tajnica **RADOJKA TUL**. Vso srečo v zakonskem življenju želita njej in njenemu izvoljencu **KD Primorsko in Zveza žena Mačkole**.

Danes se na ljubljanskem magistratu poročita

RADOJKA TUL

in **BOJAN PUCELJ**

Mnogo sreče, ljubezni in zadovoljstva jima želijo mama, oče in Nevenka z Maurotom.

Razna obvestila

Zadruga «Mangart» obvešča svoje člane, da je planinski dom Mangart v Zabnicah odprt za poskusno dobo članom in njihovim družinam. Uradna otvoritev pa bo v mesecu septembru. Kdor želi preživeti nekaj dopusta v domu v avgustu ali septembru, naj se telefonsko prijavi g. Udo- viču, tel. 62-537, kjer bo dobil navodila in druge informacije.

SKGZ obvešča, da bo Radio Trst A oddajal ponovitev reportaže z letovanja v Zgornjih Gorah pri Bledu jutri, 7. t.m., ob 15. uri.

Sindikat slovenske šole, tajništvo Trst obvešča, da je zaradi počitnic zaprt sedež v Ul. F. Filzi cel mesec avgust. Sedež bo ponovno odprt v začetku septembra v dneh, ki jih bo odbor pravočasno javil po dnevnem časopisu.

Zveza slovenskih kulturnih društev obvešča, da bodo uradi popolnoma zaprti od 8. do 15. avgusta.

SKD Tabor - Prosvetni dom - Društveni bar je odprt vsak dan od 17. ure dalje, ob ponedeljkih, četrtek in petkih pa tudi v jutranjih urah.

Razstave

V Tržaški kreditni banki razstavlja Atilij Kralj svoja zadnja dela z morskimi motivi.

V **TK galeriji** - Ul. sv. Frančiška 20 je odprta skupinska razstava grafik: 3 tržaški umetniki in grafika ljubljanske šole.

INNOCENTI
servis - popravila

avtomehanična
delavnica **S. GIUSTO**
Ul. Montfort, 8 - Tel 793711

Sekcija

Zveze borcev Boljunc - ANPI vabi na

POLETNI

PARTIZANSKI PRAZNIK

Danes, 6. t.m., ob 16. uri odprtje kioskov; ob 19. uri tekmovalovanje z diatoničnimi harmonikami; ob 20.30 ples z ansamblom POMLAD.

NADALJUJE SE

FESTIVAL

KOMUNISTIČNEGA

TISKA V KRIZU

Zvečer ples z ansamblom THE LORDS

ŠZ SLOGA

vabi na

TRADICIONALNI

POLETNI PRAZNIK

danes in jutri v prostorih bazoviške zadrage. Poskrbljeno za dobro kapljico in bogato izbrano jedi na žaru.

Zabaval vas bo priznani ansambel TAISMS.

Včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 6. avgusta 1983

VLASTA

Sonce vzide ob 5.54 in zatone ob 20.28 — Dolžina dneva 14.34 — Luna vzide ob 2.37 in zatone ob 18.57

Jutri, NEDELJA, 7. avgusta 1983

KAJETAN

Vreme včeraj: ob 13. uri 22.6 stopinj, zračni tlak 1015.1 mb rahlo pada, brezvetrje, vlaga 51-odstotna, ne bo pooblašero, morje mirno, temperatura morja 26 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Gabriele Piccini, Giulio Novel, Federico Cotte, Cristian Mosconi.

UMRLI SO: 64-letni Luigi Valencio, 73-letna Olimpia Baldas vd. Del Ben, 72-letna Nerina Spelar por. Gattolisi, 72-letna Maria Flago vd. Benicich, 89-letna Alberta Colja vd. Delpin, 89-letna Ida Casciotti vd. Nitello, 88-letna Lucia Vascotto, 71-letni Pietro Beltram, 86-letni Giovanni Radin, 59-letna Evelina Šegina por. Williams.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Trg S. Giovanni 5, Campo S. Giacomo 1, Ul. dei Soncini 179, Ul. Re voltella 41, Opčine, Milje (Ul. Mazzini 1).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Garibaldijev trg 5, Ul. Diaz 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Garibaldijev trg 5, Ul. Diaz 2, Opčine, Milje (Ul. Mazzini 1).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124. Bazovica: tel. 228-165, Opčine: tel. 211-001, Zgodovinski muzej: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEZURNA SLUŽBA

Nočna služba od 21. do 8. ure na št. 732-627, predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

MENJALNICA

vseh tujih valut

5. 8. 1983

Ameriški dolar	1.586
Kanadski dolar	1.282
Švicarski frank	729
Danska krona	162
Norveška krona	210
Švedska krona	207
Holandski florint	195
Francoški frank	20
Belgijski frank	2.345
Irski šterling	1.880
Nemška marka	500
Avstrijski šiling	83.75
Portugalski escudo	11
Pezeta	10
Jen	1.270
Avstralski dolar	17
Drahma	13.75
Debeli dinar	14.75
Mali dinar	

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

S.P.A.

TRST - ULICA F. FILZI 10

FILM ■ FILM ■ FILM

Ureja Kinoutelje

Filmi na TV zaslonu

UN RE PER QUATTRO REGINE - The king and four queens, 1956. Režija: Raoul Walsh. Igrajo: Clark Gable, Eleanor Parker, Jo Van Wilder in drugi. RAI 1, v ponedeljek, 8. avgusta, ob 20.30. Walsha uvrščamo med najbolj produktivne filmarje Hollywooda. Izkazal se je kot eklektičen režiser najprej v obdobju nemega (The thief of Bagdad, 1924 - What Price Glory, 1926) nato ozvočnega filma, ko je snemal gangsterse filme (The roaring Twenties, 1939 - White heat, 1949) in westernne (The died with their boots on, 1942). Glavno moško vlogo igra v pričujočem filmu Clark Gable, ki je tudi producent — po ekonomskem neuspehu tega filma bo Gable za vedno opustil ta poklic — kolegica pa mu je Eleanor Parker. Stari Dan Kehoe išče zaklad v zapuščenem mestu, kjer živijo štiri žene...

IL CASO MATTEI, 1972. Režija: Francesco Rosi. Igrajo: Gian Maria Volonté, Luigi Squarzina, Peter Baldwin in drugi. RAI 3, v sredo, 10. avgusta, ob 20.30.

S filmom se je začel Rosi ukvarjati kot asistent režije Viscontija (La terra trema, 1948) in Emmerja (Senso, 1954). Stilno in tematsko vezan na obdobje neorealizma razkriva v svojih filmih socialne krivice v italijanski družbi, vendar se njegova interpretacija dogodkov skuša nasprotovati ali vsaj razlikovati od tiste, ki jo dajejo množična občila. Njegov najbolj uspeh film je Salvatore Giuliano (1961): zgodba bandita Giuliana je povod za analizo ekonomske-socialne krize Sicilije oziroma Italije v povojnih letih. «Il caso Mattei» je rigorozno dokumentiran film o obdobju življenja znanega managerja Enrica Matteija — od njegovega vzpona do vrha petrolejske multinacionalne AGIP, do tragične in nepojasnjene smrti.

IL BAGNINO D'INVERNO - Čuvaj plaže pozimi, 1976. Režija: Goran Paskaljević. Igrajo: Irfan Mensur, Godrana Godranović, Danilo Stokjović in drugi. RAI 3, v četrtek, 11. avgusta, ob 20.30. Leta 1976 je bil Paskaljević s prvencem Čuvaj plaže pozimi osrednja osebnost puljskega festivala. Za njim so prodrli v jugoslovansko kinematografijo mladi filmarji Marković, Babić, Zafra-nović, Grlić, Karanović; ta novi filmski val s konca šestdesetih let je poizvil jugoslovanski film po politični obsodbi «črnege vala». Paskaljević je film, v katerem je opazen vpliv t.i. «češkega poetičnega realizma» (Menzel, Paser, Forman, Mihić), posnel po scenariju Gordana Mihića, ki mu je tudi v poznejših filmih (Pes, ki je imel rad vlake) dragocen sodelovalec. Gre se za zgodbo mladega Karla, ki prodira skozi težko življenje: nima stalnega posla, žena ga zapusti, oče mu umre, mora se izseliti.

Filmi v kinodvoranah

LA COSA - The thing, 1982. Režija: John Carpenter. Igrajo: Kurt Russell, A. Wilford Brimley, T. K. Carter in drugi. Kino «Ariston» - Trst, v četrtek, 11. in petek, 12. avgusta.

John Carpenter in Brian de Palma sta najzanimivejša režiserja novejšega vala ameriških grozljivk. Leta 1976 je Carpenter postal znan občinstvu s filmom «Napad na policijsko postajo» (Assault on precinct 13) vzburljivim policijskim thrillerjem, kjer policaj pristane na pakt z zaprtim kriminalcem, ko se mora braniti pred iracionalnim nasiljem — trenutki «legitimno». Nato Megla (The fog, 1980) skrajno manierističen film, kjer megla postane «glavni igralec» in neusmiljeno mori ljudi. In še Beg iz New Yorka (Escape from New York, 1981) do njegovega zadnjega filma «The thing» kjer se spretno prepletajo znanstvena fantastika, kriminalka in grozljivka.

Carpenter je po tridesetih letih predelal Hawksov in Nybyjev opus «The thing from another world» (1951) —

oba filma sta povzeta po romanu «Who goes there» Johna W. Campbella. Podobno kot v filmu «Alien» (R. Scott) vesoljsko bitje grozi človeštvu, le da se v pričujočem filmu izvenzemljan vživi v zemeljska bitja in prejme njihov videz. Okolje teh grozljivih dogajanj je norveška postojanka na Antarktiki in žrtev napada je skupina ameriških raziskovalcev. Kot v vsakem Carpenterjevem filmu se gre za borbo človeka proti nepoznanemu in neotipljivemu zlu, ki se ga običajno v finalu odvrne od skupnosti ne pa uniči; vedno smo opozorjeni, da bo zlo znova udarilo enako nujno in neubranljivo.

Beležke

Kmalu se bo začela nova filmska sezona, distribucijske hiše so izdale svoje programe in obetajo se nam mnoge novosti. Nekateri veliki distributerji so izginili iz filmskega obzorja (United Artists, ki jo nadomešča CIC; Cineriz zaradi notranjih sporov). Največje distribucijske hiše za Italijo so gotovo CIC, Gaumont Italia in stara a še vedno živa Titanus. V prejšnji sezoni je največ uspeha imela CIC s filmi «T.T.», «Gran Hotel-Excelsior» in «Victor victoria», gotovo bo skušala ponoviti uspeh z «48 ore» W. Hilla, «Flash cence» in «World games» (prikazani na zadnjem festivalu v Cannesu). Gaumont pa bo skušala to sezono očarati publiko s Fellinijem («E la nave va...»), Bergmanom («Fanny e Alexander»), Wajdo («Danton»), Von Trotto («Lucida follia»), Bellocchiom («Enrico IV.»), Avatijem («Zeder»), Lizzanijem («La casa del tappeto giallo»). Po količini filmov (več kot 20) je Titanus na isti ravni kot Gaumont, čeprav valorizira predvsem italijansko komercialno produkcijo («Fantozzi subisce ancora» s Paolom Villaggio, «Cuori nella tormenta» za Verdnejem in Marino Summo). Manjši distributer La Medusa bo skušal ponoviti uspeh filma «Rambo» z «Rambo 2» in še z novim filmom Coppole «I ragazzi della 56» ter zelo «poveljčnega» «Furyo» z Davidom Bowiejem. 20th Century Fox bo vsa svoja pričakovanja namenila filmu «Il ritorno dello Jedi», medtem ko si je Academy prisvojila za zahtevnejšo publiko zadnji trud Francoza Resnaisa «La vita è un romanzo», Guneyev «Il muro», «Tradimenti» Davida Jonesa. Nemara bo v prihodnji sezoni celoidnih trakov za vse okuse, zato nestrpnost pričakujemo jesen, ko bodo v kinematografskih dvoranah vrtili zadnje novosti filmske produkcije.

V gledališču Verdi

Drevi premiera operete «Viktorija in njen huzar»

Sinoči se je poslovila «Čardaška princeza», drevi starta «Viktorija in njen huzar», tretja in zadnja od operet letošnjega operetnega festivala v gledališču Verdi.

Paul Abraham, Madžar po rodu toda rojen v Apatinu v Jugoslaviji, je avtor vrste operetnih uspešnic, kot so na primer «Gospodični mož», «Havajska roža», «Ples v Savojju», predvsem pa «Viktorija in njen huzar», ki je doživela krstno uprizoritev leta 1930 v Budimpešti, dokončno uveljavitev pa v Berlinu in na Dunaju.

«Viktorija in njen huzar» velja za prvo opereto, v kateri so že prisotni elementi revije, zvrsti, ki je nasledila opereto in ki je dobila domovinsko pravico v opereti «Pri belem konjčku». Kljub temu je «Viktorija in njen huzar» izrazilo melodična opereta z lahkotnimi spevnimi melodijami uglasenimi na patetiko, kot zahleva sama patetična vsebina.

Opereto dirigira jugoslovanski dirigent Oskar Danon, med nastopajočimi pa so znana operna imena Gabriella Cigolea, Gaetano Scano in Arturo Testa, pa seveda priljubljeni komik Massimini in subretka Daniela Mazzucato. Začetek ob 20.30.

BOGATA IZBIRA POLETNIH OBLAČIL ZA MOŠKE, ŽENSKO IN OTROKE

Vse po znižanih cenah!
TRŽIŠČE Ul. Duca D'Aosta 91/93
Tel: (0481) 44557

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

13.00 Želja po glasbi
13.30 TV dnevnik
13.45 Poletna TV
16.20 Risanke
18.00 Izžrebanje loterije
18.05 Le ragioni della speranza
18.15 L'ultimo fuorigioco
19.15 Lo show — intervjuji, skeči, glasba in pesmi
19.45 Almanah jutrišnjega dne in vremenske razmere
20.00 TV dnevnik
20.30 Sotto le stelle '83
21.50 TV dnevnik
22.00 Un marziano a Roma
23.50 Programi prihodnjega tedna
0.05 TV dnevnik — zadnje vesti in vremenske razmere

Drugi kanal

10.15 - 11.15 Filmski program
13.00 TV dnevnik ob 13. uri
13.15 TV dnevnik - Bella Italia
13.45 Programi prihodnjega tedna
14.00 Pionieri del volo
14.55 Za objektivom - reportaža

15.20 Il giorno dell'Assunta - film
17.00 - 18.35 Poletni tandem
18.35 Izžrebanje loterije
18.40 TV dnevnik - športne vesti
18.50 Giallo, arancione, rosso... quasi azzurro
19.45 TV dnevnik
20.30 Arabesque - Trenutki iz življenja Clare Schumann
21.40 Il caso Pisciotto - film
22.30 TV dnevnik - večerne vesti
22.35 Drugi del filma
23.25 Viaggio nel «Cappello sulle ventitré» nočni spektakel
0.05 Evrovizija - Moderni peterboji - Svetovno prvenstvo

Tretji kanal

18.45 Programi prihodnjega tedna
19.00 TV dnevnik
19.25 Il pollice
19.55 Tutti inscena: Cin-eteca
20.30 Filming Othello - film
21.55 TV dnevnik
22.20 Cribb - po pripovedi Petra Loveseya
23.10 Rosa d'oro '83

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

16.30 Poročila
16.35 Tarzan - ameriška risana serija
17.00 Neko poletje
17.30 Mogočno morje - Obpluti svet
18.30 Galaktika - ameriška nadaljevanka
19.15 Risanke
19.24 TV in radio noč
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
19.55 Vremenske razmere - Portorož '83
20.00 Zlata vrtnica
21.45 Revolveraševa smrt - ameriški film
23.25 Poročila

Koper

18.05 Film - ponovitev
19.30 TVD Stičiče
19.45 Ryan - serijski film
20.45 Velika dolina - serijski film
21.30 Narodna glasba - slovenski ansambli
22.15 TVD danes
22.25 Zeit im Bild - Čas v sliki
Zagreb
17.00 Festival otroka Šibenik '83
18.00 Bajka o carju in pastirju
19.00 Narodna glasba
19.30 TV dnevnik
20.00 Glasbeni oder
20.30 Poezija
21.00 Poročila
21.05 Feljton
21.55 Športna sobota
22.15 Dokumentarna oddaja

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

8.30 Dober dan Italija
8.35 Phyllis - TV film
9.00 Alice - TV film
9.30 Mary Tyler Moore - TV film
10.00 Lou Grant - TV film
11.00 Giorno per giorno - TV roman
11.30 Love Boat - TV film
13.30 Una famiglia americana - TV film
14.30 Arabesque - TV film
15.15 Malesia - film
17.00 Search - TV film
18.00 Juke box star
19.30 Poldark - TV film
20.25 Šport - boks
21.25 M. 5 codice diamanti - film
23.25 Mundialito Clubs '83
Attenti a quei due - TV film

TELEPADOVA

10.00 - 15.30 Risanke
16.30 Bonanza - TV film
17.00 Monjiro - TV film
18.00 - 19.00 Risanke
19.30 Glasba in...
20.30 Obiettivo X - film
22.00 Svetovno prvenstvo v catchu
23.00 Monjiro - TV film
24.00 Film

TRIVENETA

8.30 Harry O' - TV film
9.30 Search - TV film
10.30 Simon Templar - TV film
11.30 Agente speciale - TV film
12.30 Horoskop
12.50 Polvere di stelle - TV film
13.30 Risanke
14.00 Gli eroi di Hogan - TV film
14.30 La collina del disonore - film
16.30 Vse o motorjih
17.30 Risanke
18.00 Rocket Robin Hood - risanke
18.30 Korg - TV film
19.00 Carovane verso il West - TV film
20.10 TV film
21.00 Una Magnum special per Tony Saitta - film
22.30 La spiaggia dell'amore - film
0.10 La ragazza dalla pelle di corallo - film
1.40 Film
3.10 Agente speciale - TV film

TELEFRIULI

12.45 TV dnevnik
13.00 The Beverly Hillbillies - TV film
13.30 Freccie avvelenate - film
15.00 Tudi bogataši jočejo - TV film
15.30 Ritorno dall'eternità - film
17.00 Poletna glasba
17.30 Dokumentarec - Terzo secolo
18.00 The Beverly Hillbillies - TV film
18.30 Gunsmoke - TV film
19.25 TV dnevnik
19.50 Novice v nemškem jeziku
20.10 Tudi bogataši jočejo - TV film
20.40 Il bambino perduto (Per ritrovarti) - film
22.10 Horoskop
22.15 TV dnevnik
22.30 La storia di Wanda - film
0.10 Abat-jour
0.15 Novice v nemškem jeziku

TELEQUATTRO

8.30 Povezava z Italio 1
19.00 Dogodki in komentarji

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Radijski mozaik: Kulturni dogodki (ponovitev), (8.40) Glasbena matineja, vmes: (9.00) Imena naših vasi, (ponovitev), (9.15) Roman v nadaljevanju (umetniško branje): Branko Hofman: «Noč do jutra», 12. nad.; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Glasbeni potpuri, vmes: (12.00) «Bom naredil st'zdice, čjer so včas' b'le» - glasnik Kanalske doline; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 16.00 Mladinsko popoldne: Otroški kotiček, (14.30) Naš jezik; (14.35) Iz studia neposredno; 16.00 Klasični album; 17.00 Kratka poročila; 17.10 - 19.00 Razširjeni obzornik: Izbrane melodije minulega desetletja, vmes: (17.30) Rubrika, (18.00) «Počitnice... počitnice» - humoristična nadaljevanja, 5. epizoda; (18.40) Priljubljeni motivi.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 0.00 - 4.30 Nočni program; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro, Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, Cestne razmere, Ekonomska priporočila; 6.45 Prometni servis, Napoved radijskih in TV programov; 7.00 Zaključek jutranjega programa; 7.15 Val 202; 13.00 Otvoritev, Prisluhnite med glasbo; 13.10 Predstavitev popoldanskega programa; 13.30 Zamejska reportaža, Objave, kinospored, ekonomska priporočila; 14.15 Zanimivosti, reportaže, pogovori; 15.25 Ekonomska priporočila; 15.30 Glasba; 15.45 Ekonomska priporočila; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 16.55 Pravočasno svetuje zavarovalna skupnost Triglav; 17.00 Primorski dnevnik, Objave; 17.30 Naši zbori; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 18.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 Otvoritev in glasba; 7.00 Horoskop; 7.30 Glasba; 9.15 Casadei; 9.32 Lu-

Ob 17.00 v oddaji Primorski dnevnik: iz Gorice «O Zavattinijevih filmih»; iz Grozljana razstava Štefana Planinca; z Obale «Založenost z ribami»; iz Nove Gorice nove naložbe v idealu, iz Sečovelj - gradnja pomola za pretvor soli; ob 13.30 Reportaža iz zamejstva: Brda ob otvoritvi 3. bienala «Slikarstvo brez meja».

cianovi dopisniki; 10.00 Glasba; 10.15 Super Summer - Carosello Curci; 10.35 Vrtiljak; 11.00 Svet mladim; 11.30 Na prvi strani; 11.35 Glasba; 12.00 Glasba po željah; 14.32 Poročila v nemškem jeziku; 15.45 Weekend musicale; 18.45 Glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Week-end; 10.15 Ornella Vanoni predstavlja; 11.15 Način in oblika; 11.45 Magična svetilka; 12.28 Mata Hari; 13.20 Master; 13.55 Zeleni val Evrope; 14.00 Poli mirabilia; 15.00 Mikrofon in marionete; 17.00 Glasbena fantastika; 17.30 Radio camping 1983; 18.00 Objektiv Evrope; 18.30 Autoradio; 19.10 Nabožna oddaja; 19.28 Zeleni val - morje; 19.30 Jazz na radiu; 20.30 Variete; 21.00 Z kakor zdravje; 21.30 Večerna kriminalka; 22.28 Animal radio.

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.20 Rekreacija; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 6.45 Prometne informacije (Ljubljana, Koper, Maribor); 7.35 Prometne informacije; 7.45 Dobro jutro, otroci; 7.55 Iz naših sporedov; 8.05 Pionirski tehnik - vmes: Počitniško popotovanje; 9.05 Matinejski koncert; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Po republikah in pokrajinah; 10.25 Panorama lahke glasbe; 11.05 Pogovor s poslušalci; 11.35 Srečanja republik in pokrajin; 12.10 Godala v ritmu; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.00 Danes do 13.00, Iz naših krajev, Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 14.05 Glasbena panorama; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Vrtiljak; 15.55 Minute za EP; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba; 16.35 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.00 - Znanjopolitični magazin; 18.00 Škatlica z godbo...; 18.30 Mladi mladim; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Mladi mostovi.

S torkove seje občinskega sveta

V občini Tavorjana
levica zamenja KD

Egidio Sabbadini je na torkovo sejo občinskega sveta v Tavorjani prišel, edini med svetovalci, v suknjiču, s kravato in v spremstvu soproge. Sedel je za mizo na častno mesto, kamor so ga povabili ostali svetovalci liste, ki je zmagala na zadnjih občinskih volitvah. Že same te podrobnosti so bili nepoznavalcu političnih razmer in dogovorov v občini dajale občutek, da gre za posebno osebnost. Potek razprave in izid volitev sta tudi potrdila tak vtis. Sabbadini — izvoljen kot neodvisen na občinski listi — je namreč postal nov župan občine Tavorjana.

Toda pojdimo po vrsti. Po 35 letih je tudi v občini Tavorjana KD izgubila svoj monopol in prvič v novejši zgodovini jo bodo v občinskem svetu zastopali samo trije svetovalci. Da se bodo politični odnosi v občini tako spremenili, je dalo slutiti že predvolilno obdobje. Šušljalo se je, da ima KD precej umazane roke, da je v popotresni obnovi bilo veliko netočnosti in umazanij. Da ni šlo zgolj za domišljavost nekaterih ljudi, je nekje potrdila še bitka, ki se je odvijala v samih vrstah tamkajšnje sekcije KD. Na listi Krščanske demokracije so se namreč predstavili vsi novi kandidati le eden je bil član prejšnje uprave. Bivšega župana pa sploh niso kandidirali.

V nasprotnem taboru so pa pripravljali obsežen in natančen program, ki je v več poglavjih obravnaval vprašanja obnove po potresu v hribovskih, slovenskih vaseh občine, urbanističnega načrta, razvoja industrije, obrtništva in kmetijstva, terciarnega sektorja, socialnih in zdravstvenih storitev. Na tej podlagi so tako sestavili občinsko listo, ki je politično zelo jasno opredeljena. Sestavljajo jo 2 komunisti, 2 socialisti in 2 socialdemokrati ter neodvisni. Le-te so predstavile stranke in sicer dva PSI, dva PSDI in dva PCI.

Občani so na volitvah 27. junija, kot je znano, nagradili levičarsko listo, kljub temu, da je KD v občini ohranila relativno večino. Prav na tej osnovi je Krščanska demokracija — takoj po volitvah — imela vrsto sestankov s PSI in PSDI, da bi preverila možnost take večine, kjer bi bila prisotna tudi KD, toda brez uspeha. Na podlagi dogovorov med strankami, ki sestavljajo listo, so zato v torek izvolili za novega župana Sabbadinija, kot že rečeno, neodvisnega kandidata (PSDI), podžupan bo Ceccolin Romano (PSI), odbornik Giuseppe Flebus (PCI), namestnika sta pa Borniolo Luigi (PSI) in Decorti Emilio (PSDI). Oba slovenska kandidata iz Mažerol bosta pa le svetovalca.

Tudi številno občinstvo, ki je sledilo prvi seji občinskega sveta je zadovoljno sprejelo izid glasovanja in pozdravilo s prisrčnim ploskanjem izvolitev novega župana še preden so končali s preštevanjem glasov. No, v soboto, toda učinkovitem govoru zahvalil svetovalec liste, ki so ga tako enoglasno izbrali in volili.

Rezija vabi na svoj
folklorni festival

Citiravci rezijanske folklorne skupine so se komaj vrnili iz Španije, kjer so v kraju Vilanueva y Geltru pri Barceloni nastopili na Mednarodnem festivalu ljudske tradicionalne glasbe in so takoj prišli za delo, da bi izpeljali do konca in uredili zadnje detajle 10. Festivala rezijanske folklorne, ki ga v Reziji prireja sama folklorna skupina in ki se je začel včeraj.

Tudi v Španiji so rezijanski glasbeniki doživeli velik uspeh in vzbudili zanimanje tako strokovnjakov kot ljubiteljev te zvrsti glasbe. Naj povemo, da je bila revija ljudske glasbe posvečena vsem etničnim manjšinam evropskih držav in nastopilo je, v 15 dneh, 45 skupin. Iz Italije so povabili

samo rezijansko folklorno skupino, kar še enkrat potrjuje ne le zanimivost in posebnosti rezijanske kulture še zlasti na področju glasbe in plesa, temveč tudi, da je skupina poznana široko po svetu.

Kot omenjeno, se je včeraj v Rezijanski dolini pričel 10. Festival rezijanske folklorne. Danes ob 20. uri bosta nastopila ansambel «Riviera folk» in Kulturno umetniško društvo «Polet» iz Beograda. Osrednja prireditev pa bo jutri ob isti uri, ko bodo nastopile Rezijanska folklorna skupina, skupina «Alpenvereines» iz Beljaka, skupina «Danzerini di Lucinico» iz Ločnika pri Gorici ter skupina «Lepa Anka» iz Preloke pri Vinici v Jugoslaviji.

3. slikarski
bienale v Bardu

V petek, 29. julija, so v Bardu, v zahodni Benečiji, slavnostno odprli tretji slikarski bienale, ki ga je priredila tamkajšnja sekcija bivših emigrantov (s sodelovanjem gorske skupnosti Terskih dolin in občine Barda).

Že sam naslov razstave «Slikarstvo brez meja» jasno ponazarja namen prirediteljev, ki stalno težijo k stvarnemu razvoju odnosov med našo deželo in sosednjo Slovenijo s ciljem, da bi se poglobilo medsebojno spoznavanje, prijateljstvo in konkretno sodelovanje. In kaj je najbolj učinkovito, v tem pogledu, kot kultura z enim izmed najbolj simboličnih izra-

zov in sicer s slikarstvom? Mala slovenska skupnost, ki živi v visoki Terski dolini konkretizira torej tudi na ta način svojo naravno vlogo mostu med latinskimi in slovanskimi svetom, med Slovenci in Furlani.

Kakovost razstavljenih del in slava umetnikov — razstavljajo Marino Cassetti, Riccardo Raimondi, Tomo Vran in Klavdij Palčić — sta seveda prispevali k uspehu pobude in ji dali velik odmev.

Ni slučajno, da so prisotni politični predstavniki osredotočili svoje posege na glavne teme pobude. Župan občine Barda, Giuseppe Pinosa, se je zastavil ob vprašanju nujnosti, da se razvijeta razumevanje in sodelovanje med sosednjimi narodi. Na to se je navezal tudi Sergio Sinicco, predsednik gorske skupnosti Terskih dolin, ki je med drugim osvetlil možnosti, ki jih nudijo osimski sporazumi za razvoj sodelovanja tudi na gospodarskem področju.

Deželni odbornik Gabriele Renzulli je pa postavil vsa omenjena vprašanja v bolj konkreten okvir in nakazal vse možne poti, ki lahko privedejo — v deželnem merilu — k uresničitvi takih izbir in odločitev. Še posebej je Renzulli poudaril nujnost, da dežela Furlanija-Juljska krajina izoblikuje, v okviru svojih pristojnosti, konstruktivno obmejno politiko.

Otvoritev razstave je zaključil umetniški kritik Carlo Milic, ki je strokovno predstavil dela slikarjev in tudi dosežke mladih «umetnikov», sinov izseljencev, ki so se (na pobudo deželne uprave Furlanije-Juljske krajine) udeležili poletne kiparske šole v ateljeju furlanskega umetnika Luciana Ceschie. (VN)

Manjšina se ohrani le, če zmore lastno verzijo «Dynasty»?

V okviru folklorne revije «Tradizije in zvoki» v S. Danieleju dražljiv posvet o odnosih med manjšinsko in prevladujočo kulturo

Če se pelješ zahodno od Vidma za približno 30 kilometrov, tako rekoč v središče Furlanije, se znajdeš v slikovitem mestecu S. Daniele, ki se razprostira na nizkem griču. Na vrhu, po starodavnih obrambnih pravilih, stoji grad s krasnim parkom, ki se počasi spušča v furlansko nižino. S. Daniele, ki je po potresu ohranil in obnovil prvotno zgodovinsko jedro, je v soboto in nedeljo bil prizorišče izrednega kulturnega dogodka. V okviru revije «Zvoki in tradizije», ki jo pod pokroviteljstvom videmske pokrajine prireja po vsej Furlaniji Center za posredovanje predstav (Centro servizi e spettacoli) iz Vidma, se je v S. Danieleju oziroma v grajskem parku odvijalo 4. praznovanje «Fieste di Chenti». Chenti naj bi pomenilo «od tega kraja», isto ime nosi tudi zadruga, ki prireja praznovanje in si že več let prizadeva, da bi poglobila in posredovala širši publiki ljudsko kulturo.

Torej za kaj pravzaprav gre? Fieste di Chenti je revija folklornih skupin, ki se ukvarjajo z ljudsko kulturo, pretežno s plesom in glasbo. Tako so v soboto nastopile skupine Le p'tit blanc iz Alzacije, irska skupina Shebeen, Job Philippe, ki igra na kelt-sko harfo, in duo Edelzwicker, ki posreduje glasbo območja Moselle, med Francijo in Nemčijo. V nedeljo so skupinam so se pridružili še Povolari Ensemble iz Karnije, švicarski kantavtor Paulin Noutclä in madžarska skupina Gereben.

Čeprav je že sama pobuda zaradi visokega števila udeležencev, zanimivosti nevsakdanje glasbene ponudbe in konec koncev slikovitosti furlanskega mesta bila vredna pozornosti, je naše zanimanje pritegnilo posvet o odnosih med večinsko, prevladujočo, in manjšinsko kulturo, ki so ga priredili v soboto popoldne kot uvod in dopolnilo glasbenega in zabavnega programa.

Vroč in dražljiva razprava, ki je trajala cele 4 ure, se je odvijala v dvorani stare palače, kjer je kot končni točki vse debatirale stene in spominska plošča, posvečena spomenu na podvigom Garibaldija, ki je v zelo razglašeni in emfatičnem slogu pozdravljala nastanek italijanske države in «enotnost» italijanske kulture.

Toda vrnimo se k posvetu. «Preveč široko zasnovana tema», je marsikdo pripomnil. «Vprašanja manjšinske kulture doživljamo vsak dan na lastni koži» so dodali drugi, «zato vsakič, ko se srečujemo — in nimamo veliko vseh problemih, ki nas tiščijo». In dejansko je bil govor o kulturnem in jezikovnem pluralizmu, o vlogi ustanov in parlamenta, o zakonskih predlogih za zaščito slovenske manjši-

ne v deželi in vseh jezikovnih in etničnih manjšin v Italiji, o pomanjkljivosti javnih ustanov, kot so na primer šole in konservatoriji, o interesni solidarnosti. Nadalje je bilo v središču pozornosti razmišljanje, če gre pri vprašanju o vrednotenju, razvoju in zaščiti manjšinskih kultur za konzervativna in nostalgična stališča ali za revolucionarno, proticentralistično gibanje, ki ruši zastarele vrednote in klišeje in skuša preprečiti proces odtujevanja današnjega človeka.

Srečali so se in spopadali predstavniki raznih komponent furlanskega gi-

banja — marksisti, katoliki, radikalci, predstavniki mirovnega gibanja — ki so v odgovor na taka in podobna vprašanja skušali tudi podati, seveda z lastnega zornega kota, obračun dela in razvoja samega furlanskega gibanja. Govorili so strokovnjaki in politiki, pisatelji in časnikarji ter navadni poslušalci, ki pa so se marsikje v svojih analizah krepko razhajali. Nekateri so na primer poudarjali, da je utopično upati na razvoj in uveljavitev manjšinskih kultur in jezikov, izhajajoč iz dejstva, da je italijanska «okupacija» pomenila najprej osvoji-

tev in zasedbo ekonomskih, finančnih in sploh odločujočih centrov. Brez gospodarske in finančne neodvisnosti pa ni realno govoriti o uveljavljanju manjšin. Nasprotna stališča so se odražala v analizah politikov, ki so opozarjali na «zakonsko» pot za rešitev teh vprašanj, pri čemer pa je potreben močan pritisk od spodaj in stalno preverjanje delovanja strank.

Težko je strniti ves potek razprave, velja pa se zaustaviti ob vprašanju odnosa manjšinske kulture in kulturne industrije, ki pogojuje in duši še tako kvalitetno kulturno ustvarjanje.

Kakšne možnosti imamo, so se spraševali, da v času, ko so se komunikacijska sredstva tako razvila, da se vsak dan poslužujemo kompjuterjev, satelitov in podobnih skoraj znansstvenih - fantastičnih sredstev, prodremo kot ustvarjalci v manjšinskem okviru? Danes je obče znano, da kar se ne pojavlja na televizijskih zaslonih, je zbrisano iz zgodovine, neopazno gre mimo, ne da bi pustilo sledove, so na posvetu ugotavljali. Proti nam igra torej filter sredstev množičnega obveščanja.

Vendar je dolga leta vladalo prepričanje, da je manjšinska kultura podrejena predvsem zaradi nižje kakovosti «proizvodov», ali pa celo, ker se premalo «proizvaja». Danes lingvisti in literarni zgodovinarji opozarjajo na kvaliteto in kvantitetno rast manjšinskih kultur. Kljub temu pa smo še vedno poraženi, tako glede pravih tržišča kot v zavesti samih pripadnikov manjšine. Zakaj? Manjšinska kultura mora neizogibno uporabljati kanale in sredstva, ki so v pretežni meri v rokah «kulturne industrije», torej jih ne more pogostjevali in kontrolirati.

Če temu dodamo, da so v procesu od ustvarjanja do potrošnje kakršnegakoli proizvoda tri faze in sicer proizvodnja, trgovina oz. širjenje in končno potrošnja, ugotovimo, da je vsa ka manjšina najbolj šibka prav v drugi fazi, torej v trgovini, v posredovanju lastne kulture. Glede tretje faze je treba dodati tudi podatek, da je v okviru vsake manjšine izredno visoka stopnja «potrošnje». Iz vsega tega je jasno, zakaj so manjšinske kulture podrejene. Ni se še razširila zavest, da se v našem boju za uveljavljanje in priznanje poslužujemo zastarelih in neučinkovitih sredstev, medtem ko se moramo zavedati, da se mora naša bitka odvijati na enakovredni ravni in z istimi sredstvi «kulturne industrije». Toda tudi v tem se pojavlja protislovje. «Moramo proizvajati furlansko ali sardinsko verzijo «Dynasty» ali kakšne druge nadaljevanke», so nekateri pripomnili. «Smisel in cilj narodnostnih gibanj v Italiji je rušenje centralizma, bitka proti odtujenosti in samopogubni težnji današnjega človeka», so dodali drugi.

Jezik je znamenje in simbol naše narodnosti, so zaključili, toda kaj nam bo koristilo obvladovanje in usposobitev našega jezika, če so komunikacijski odnosi — torej jedro bodoče in že današnje svetovne družbe — zunaj glede na našo manjšinsko skupnost?

J. N.

Stran je uredila

JOLE NAMOR

Mlada brieza ima 10 let

Kulturno rekreacijsko letovanje otrok, ki ga prireja študijski center Nediza iz Špeta Slovenov s strokovno pomočjo Zavoda za slovensko izobraževanje iz Cedadde je pobuda, ki se je v Benečiji že ustalila, zunaj nje ima pa vsako leto večji odmev. Na sedežu Zavoda so v teh dneh polni dela, saj je treba tik preden steče pobuda, kot po navadi, še marsikaj urediti. Mize so po ne papirjev, formularjev, slik otrok in vzgojiteljic, saj del letovanja se odvija na Debelem rtiču v Sloveniji torej je treba poskrbeti za potne liste in ustrezno dokumentacijo. Vseskozi pa se po stopnicah srečujejo in pretakajo starši z otroki in vzgojitelji, ki jih zanimajo še zadnje podrobnosti. V tem delovnem vzdušju smo se srečali z Živo Gruden, ravnateljico Zavoda za slovensko izobraževanje in ji zastavili nekaj vprašanj tudi glede na dejstvo, da letos praznuje Mlada brieza kar deset let.

Vpr.: Deset let je kar častitljiva doba in ob takih priložnostih pripravljamo po navadi tudi določen obračun opravljenega dela. Kaj je pomenila Mlada brieza v vseh teh letih?

Odg.: Mislim, da je od skromnih začetkov, ko je študijski center Nediza zbral v Dolenjem Tarbiju 24 otrok, do danes Mlada brieza prehodila res pomembno pot. Začela se je kot dokaj elitarna zadeva, saj so prvo leto nosili starši vse stroške letovanja, potem pa se je pobuda samih staršev začela vse bolj širiti, tako da zadnja leta vseskozi zajema več kot sto otrok iz vseh krajev Benečije in iz bližnjih furlanskih krajev, kjer živijo Benečani. Od vsega začetka si je Mlada brieza zadala nalogo, da ni zgolj letovanje, temveč predvsem kulturna dejavnost, s pomočjo katere naj bi otrokom prišla njihova ožja domovina v zavest kot nekaj lepega, posebnega in zanimivega. Mislim, da to vlogo uspešno opravlja, kar vidimo že po tem, kako se tiste «mlade brieze», ki so v teh desetih letih že zrastle, vključujejo v kulturno življenje. Z razširitvijo na sedanje razsežnosti pa je Mlada brieza postala tudi prava socialna storitev, ki jo kot tako priznavajo tudi javne ustanove. Pomembna pa je tudi njena vloga v zblizovanju ljudi, saj se zaradi odprte strukture letovanja ne spoznavajo samo otroci iz različnih krajev, temveč tudi starši in odrasli nasploh.

Vpr.: Kakšna spoznavanja je prinesla samim prirediteljem? Kako se je razvila in v kakšno smer so v teku teh let šla vaša prizadevanja?

Odg.: Spoznavanja so seveda dveh vrst: po eni strani ugotavljamo pozitivnost naše pobude, ki ima na kulturni ravni zadovoljive učinke, po drugi strani pa se

vse bolj zavedamo, da časovno tako omejena pobuda ne more opraviti vsega in da bi zlasti na jezikovnem področju bila potrebna stalnejša akcija. Seveda se skupaj z otroci učimo tudi mi sami: dejstvo, da se pobuda ponavlja iz leta v leto, nas sili k temu, da jo tudi obnavljamo, spreminjamo, dodajamo nove elemente, ki naj otroke pritegnejo, obenem pa tudi osveščajo in vzgajajo. Če naj ocenim, kako so se naša prizadevanja razvijala v času, bi rekla, da je šlo v začetku za eksperiment, ki pa se je seveda naslanjal na nekatera preverjena izhodišča, zlasti pa na izkušnje, ki so si jih nekateri člani Nedize pridobili v okviru gibanja za vzgojno kooperacijo (Movimento cooperazione educativa). Ker je eksperiment dal zadovoljive rezultate, so v naslednjih letih šla naša prizadevanja predvsem v smer razširjanja pobude in pritegnitve čim večjega števila otrok. Tak kvantitetni skok je bil leta 1976, ko je iz strahu pred potresnimi sunki Mlada brieza zažvela pod šotori. Ko se je pobuda številčno ustalila, pa smo seveda spet začeli posvečati večjo skrb zlasti programom.

Vpr.: V čem sestoji kulturni in pedagoški program letošnje izvedbe?

Odg.: Letošnja izvedba ima nekaj novosti. Poleg že ustaljenega programa nameravamo izvesti nekatere minirazstave o stavbah, o kmetijstvu, o socialni in starostni strukturi prebivalstva, vse seveda omejeno na kraj, kjer bodo otroci letovali. Pri manjših otrocih bomo obogatili zlasti likovno dejavnost v različnih tehnikah ter v dimenzijah, ki na domu navadno niso mogoče. Tudi skromne meteorološke postaje bomo postavili in tako točneje sledili vremenu ter konkretizirali znanja, ki v šoli vse prevečkrat obstanejo na abstraktni ravni.

Vpr.: Kakšne so pa njene pomanjkljivosti in šibke točke?

Odg.: Pomanjkljivosti in šibkih točk je tudi precej, omenila bi le tisti dve, ki nas najbolj «martrajo». Po eni strani je to naša pomanjkljiva oprema, ki jo sicer iz leta v leto izpopolnjujemo, a je še vedno pretežno «taborniška». Tako je spajanje in prehrana vsako leto znova problem, ki terja precej naših energij. Problem pa je tudi osebe, predvsem pedagoško: izkušeni pedagogi se le redko odzovejo našim vabilom, ker so dela z otroki že naveličani in jim poletni meseci služijo za drugačno rekreacijo, da lahko sveži nastopijo v novo šolsko leto, zato se poslužujemo predvsem mladih, ki pa jim je treba slediti in večkrat tudi njih same učiti. Sicer pa mislim, da je to pomanjkljivost bolj ali manj vseh letovanj.

Izredno zanimanje za veliko atletsko prireditev, ki bo od 7. do 14. avgusta v Helsinkih

Jutri začetek prvega SP v atletiki

Veliko število nastopajočih - V glavnem mestu Finske vse nared za to veliko manifestacijo

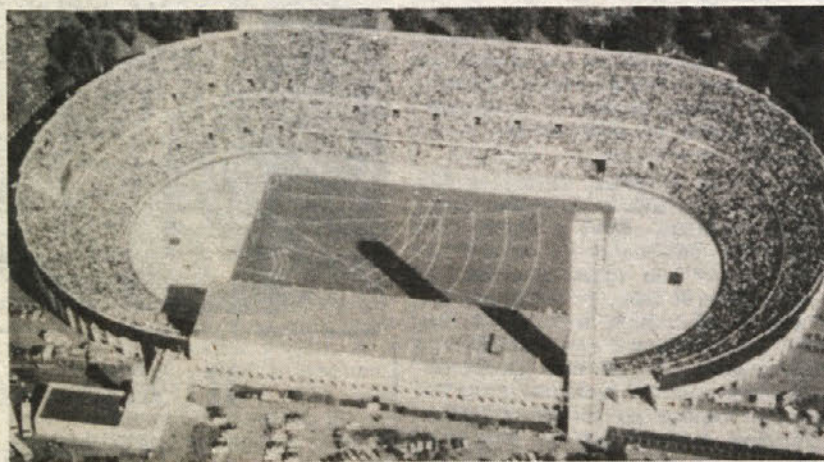

Jutri se bo torej začelo svetovno atletsko prvenstvo, prvo v zgodovini tega športa. Da gre za prvo izvedbo SP športne zvrsti, ki je za človeka najbolj logična, je skoraj neverjetno. Veljalo bo najbrž, da je atletika edini šport, ki doslej še ni imel svojega svetovnega prvenstva.

Pomisleki, čeprav bi kazalo povsem odveč, grejo prav na potrebo SP ali proti njej. Vrhunski atleti so se na-

vadno proslavljali z zmagami na olimpijskih igrah. Področna prvenstva, ki so bila v vmesnih letih, so napolnjevala tekmovalne nuje športnikov in istočasno večala zanimanje za naslednje OI. Vsi se s takim sistemom niso strinjali, ker so menili, da so štiri leta predolga doba, v kateri se posameznik lahko razvije in tudi zatone, ne da bi dosegel olimpijsko čast. Od tu potreba po SP, ki naj bi take primere odpravila.

Sklep za izvedbo SP je bil od mednarodne atletske zveze IAAF sprejet leta 1978 v Puerto Ricu. Med glavnimi pobudniki za to tekmovanje je bil predsednik italijanske zveze FIDAL Primo Nebiolo, ognjeviti privrženec »gledališke« atletike (»atletica spettacolo«). V Italiji so posledice take politike porazne, saj se s stimulacijo megaklubov vse bolj zatira in demotivira delo v majhnih enotah kjer običajno zrastejo asi. Rezultat te težnje v Italiji je vse manjša zaloga dobrih atletov. Da je že upokojeni Mennea ponovno prvi mož je (sicer slučajen) dokaz za tako trditve. Ta težnja je sicer precej razvejana po vsem zahodnem svetu. So pa tudi otipljivi rezultati nove usmeritve. Atletika po-

Pogled na stadion v Helsinkih, prizorišče SP

staja razmeroma bogat šport. V Italiji se FIDAL kopa v izobilju, istočasno pa se vrste vrhunskih atletov krčijo. Perspektive so zato vse prej kot spodbudne in seveda ne samo v zvezi s položajem v Italiji, temveč za vso atletiko.

Organizacija letošnjega SP ima tudi dobre plati. Na organizacijsko - finančnem področju je bilo tekmovanje

zamišljeno kot samozadostno in to vse do blagajn posameznih držav udeleženk. Mednarodna zveza (IAAF) je pokazala pravo bančno žilico. Dobro je prodala televizijske prenose in druge reklamne pobude. Denar bo služil za finančno kritje same organizacije, za bivanje ekip v Helsinkih in celo za znatno kritje potnih stroškov udeležencev.

Po nogometni organizaciji je atletika najbolj razvejana na svetu. IAAF šteje kar 168 članic. Od teh naj bi se SP udeležilo kakih 100. Udeležba bo omejena kakovostno po dveh kriterijih. Države, ki bi hotele prijaviti do največ tri tekmovalce za vsako normo, bodo morale predstaviti samo take, ki bodo vsi izpolnili težjo normo. Za enega samega bo dovolj slabša norma. Država, ki bi ne imela nobene kandidata niti s slabšo normo, bo lahko prijavila po enega moškega in eno žensko ne glede na njihove rezultate. Predvideva se, da bo takih udeležb zelo malo.

Helsinki, ki so že od nekdaj tempelj svetovne atletike, so za to priložnost dobile nekaj novih objektov, predvsem pomožnih. Glavni olimpijski stadion je dobil 5000 sedežev več. Prvenstva naj bi se udeležilo kakih 1400 atletov in atletinj ter približno 2000 časnikarjev in TV tehnikov.

Temperatura znaša v Helsinkih v tem tekmovalnem obdobju povprečno 16° C ob 8. uri (vlaga 75%), 21° C ob 14. uri (vlaga 65%) in 17° C ob 20. uri (vlaga 70%). Pogoji naj bi bili torej idealni.

BRUNO KRIZMAN

Sinoči na mednarodnem turnirju za »trofejo Zanussi«

Udinese premagal moštvo Real

Zico zopet navdušil - Videmčani jutri v finalu za 1. mesto

Udinese — Real 2:1 (0:1)
STRELCI: v 30. min. Santillana, v 50. min. Zico, v 77. min. Causio.

UDINESE: Borin, Galparoli, Geronzi, Miano (od 65. min. Pancheri), Edinho, Cattaneo (od 46. min. Tesser), Mauro, Marchetti, Causio, Zico, Virdis (od 75. min. Pradella).

REAL MADRID: Augustin, Juan Jose (od 84. min. Pineda), Camacho, Stielike, San Jose, Del Bosque, Juanito (od 61. min. Isidro), Gallego (od 81. min. Metgood), Santillana, Angel, Lozano (od 61. min. Julio Suarez).

V drugi polfinalni tekmi mednarodnega nogometnega turnirja za »trofejo Zanussi« je sinoči Udinese pred nabito polnim stadionom v Vidmu premagal moštvo madridskega Real. Tudi Videmčani bodo tako jutri

igrali v velikem finalu za prvo mesto proti brazilskemu moštvu Vasco de Gama, ki je v četrtek v Lignanu odpravil zahodnonemški Eintracht iz Frankfurta. Madridska ekipa pa bo igrala proti Eintrachtu za tretje mesto.

Tudi v sinočnjem srečanju je bil glavni protagonist brazilski as videmskega moštva Zico. Lahko bi rekli, da je sam pripomogel, da je Udinese dosegel prestižno zmago.

V prvem polčasu so bili Španci v premoči in so tudi zasluženo povedli s Santillano. V tem delu srečanja se je v vrstah Udineseja le Zico enakovredno zoperstavil španskim nogometašem.

V drugem delu srečanja so več od igre imeli domači nogometaši. Sta-

nje je najprej izenačil Zico, ki je neposredno s prostim strelom ugnal vratarja Augustina. Videmčani so nato malo pred koncem tekme tudi zasluženo dosegli zmagoviti zadetek s Causiom.

Španci so nato ostro reagirali. Bilo pa je premalo časa, da bi lahko stanje izenačili.

Najboljši v videmskih vrstah je bil, kot rečeno, Zico, pri Špancih pa sta se izkazala Santillana in Stielike.

Naj omenimo še, da je bila igra dokaj ostra.

JUTRIŠNJI SPORED V VIDMU

20.00 finale za 3. mesto

Real Madrid - Eintracht

22.00 finale za 1. mesto

Udinese - Vasco de Gama

I. PAVLETIČ

Na ženskem košarkarskem SP

V superfinalu SZ-ZDA

SAO PAULO — Končal se je izločilni del ženskega svetovnega košarkarskega prvenstva v Braziliji.

Prvo mesto v finalni skupini je osvojila Sovjetska zveza, druge pa so bile Američanke. Za osvojitev zlate kolajne se bosta torej v velikem finalu pomerili ti reprezentanci. Srečanje pa bo danes.

Jugoslovanke so običale na zadnjem mestu, čeprav so prav v zadnjem izločilnem kolu poskrbele za prijetno presenečenje. Povsem nepričakovano so namreč premagale reprezentanco Južne Koreje. Tudi ta zmaga pa ni mogla izbrisati slabega vtisa, ki so ga na splošno zapustile jugoslovanske predstavnice.

IZIDI ZADNJEGA KOLA

Jugoslavija - J. Koreja 70:57 (34:30)

ZDA - Bolgarija 99:77 (48:46)

Kitajska - Poljska 75:48 (38:30)

SZ - Brazilija 99:75 (55:40)

LESTVICA

Sovjetska zveza 14 točk; ZDA 12; Brazilija, Bolgarija, Kitajska in Južna Koreja 6; Poljska 4; Jugoslavija 2 točki.

1. — prvi	2 X
drugi	1 X
2. — prvi	1 X
drugi	1 X
3. — prvi	2 X
drugi	1 X
4. — prvi	2 X
drugi	1 X
5. — prvi	2 X
drugi	1 X
6. — prvi	1 X
drugi	2 X

Na včerajšnjih uradnih poskusnih vožnjah za VN Zahodne Nemčije

Ferrarijeva pilota na prvih dveh mestih

HOCKENHEIM — Na včerajšnjih prvih uradnih poskusnih vožnjah za nedeljsko VN Zahodne Nemčije v formuli 1 v Hockenheimu sta Ferrarijeva pilota osvojila prvo, oz. drugo mesto.

Patrick Tambay je namreč dosegel najboljši čas s povprečno hitrostjo 223,814 km na uro, medtem ko je njegov rojak Arnoux osvojil drugo mesto z manjšo zamudo.

Tretji najboljši čas pa je dosegel Italijan Andrea De Cesaris na alfa romeu.

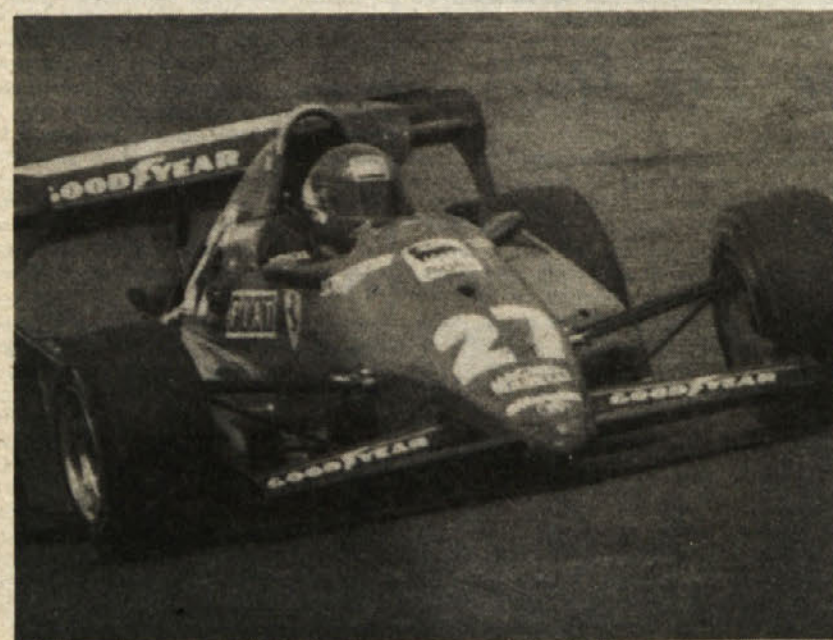
Skratka, včerajšnje preizkušnje so bile nadvse uspešne za »italijanske barve«. Dva ferrarija na prvih dveh mestih, alfa romeo na tretjem. Ne gre pa prezreti tudi odličnih uvrstitev

Maura Baldija, Riccarda Patreseja, Bruna Giacomellija in Elia de Angelisa.

Vrstni red

včerajšnjih poskusnih voženj

1. P. Tambay (Fr.) ferrari	1'49"328
2. R. Arnoux (Fr.) ferrari	1'49"435
3. A. de Cesaris (It.) alfa romeo	1'50"845
4. N. Piquet (Bra.) brabham	1'51"082
5. A. Prost (Fr.) renault	1'51"228
6. E. Cheever (ZDA) renault	1'51"540
7. M. Baldi (It.) alfa romeo	1'51"867
8. R. Patrese (It.) brabham	1'52"105
9. D. Warwick (VB) toleman	1'54"199
10. B. Giacomelli (It.) toleman	1'54"648
11. E. de Angelis (It.) lotus	1'54"831

Patrick Tambay na ferrariju je včeraj zabeležil najboljši čas

Američan F. Spencer z najboljšim časom

ANDERSTORP — V prvem dnevu preizkušenj za VN Švedske, ki bo na sporedu jutri, je v kategoriji do 500 ccm dosegel najboljši čas američan Freddie Spencer (honda) z 1'42"62, pred Italijanom Marcom Lucchinelljem (honda), ki je dosegel za 67 stotinke sekunde slabši čas.

Naj omenimo, da bi v primeru zmage v Anderstorpu Freddie Spencer matematično osvojil svetovni naslov v tej kategoriji pred zadnjo dirko, VN San Marina, ki bo na sporedu 4. septembra.

● **SANTIAGO** — V prijateljski nogometni tekmi je čile premagal Peru z 2:0 (1:0). Oba zadetka za domačine je dosegel Letelier.

Kančalo se je tretje zamejsko balinarsko prvenstvo

Openci premočno na prvem mestu

Na 2. mestu nabrežinski Sokol pred doberdobsko Gradino

Tudi v zadnjem kolu 3. zamejskega balinarskega prvenstva so zmagale tri prvouvršene ekipe, tako da je stanje na lestvici ostalo nespremenjeno.

Openci Polet je proti Kraškemu domu še enkrat potrdil, da ni imel enakovrednega tekmeča in je zasluženo postal zamejski prvak. Openci so v štirinajstih kolih vsega skupaj le trikrat remizirali in slavili kar 11 zmag, kar zgovorno pravi o njihovi premoči.

Nabrežinski Sokol je v zadnjem nastopu na Padričah veliko tvegat v

prvem srečanju, nato pa osvojil obe točki in se tako vsidral na končno drugo mesto zaradi boljšega količnika.

Doberdobska Gradina je doma odpravila Zarjo in tako nanizala enako število točk kot Sokol, vendar pa se mora zaradi slabega količnika tudi letos zadovoljiti s tretjim mestom.

Na lestvici nato sledijo še padriško-gropajska Gaja, ki je po odličnem začetku nekoliko popustila, repentabski Kraški dom, Kras A in Kras B iz zgornje občine ter bazoviška Zarja.

IZIDI ZADNJEGA KOLA

Kras B - Kras A	1:1 (8:12, 13:12)
Gradina - Zarja	2:0 (13:6, 13:8)
Gaja - Sokol	0:2 (11:13, 7:13)
Polet - Kraški dom	2:0

KONČNA LESTVICA

1. Polet 25 točk; 2. Sokol 18 (zaradi boljšega količnika); 3. Gradina 18; 4. Gaja 12; 5. Kraški dom 11; 6. Kras A 10 (zaradi boljšega količnika); 7. Kras B 10; 8. Zarja 8 točk. (B.S.)

RALLY ARGENTINE

Šveda Blomqvistu tudi druga etapa

BARILOCHE — Stig Blomqvist (Šve.) je osvojil tudi drugo etapo rallyja po Argentini, za svetovno prvenstvo te discipline. Na skupni lestvici je seveda na prvem mestu švedski qvist, ki ima minuto in osmi sekundi prednosti pred Fincem Mikkoel, francosko tekmovalko Moutonovo. Vsi trije tekmujejo na vozilih audi.

● **»POKAL SOFIA«**. Italijanska teniška reprezentanca je včeraj v Mesagneju pri Brindisiu za »Pokal Sofia« (igralke pod 18. letom starosti) premagala Jugoslavijo s 3:1 in se tako uvrstila v finale tega tekmovanja.

MLADINSKO SP V VATERPOLU

Poraz Italije in Jugoslavije

BARCELONA — V drugem sklopnem delu mladinskega svetovnega prvenstva v vaterpolu sta takole Italija, kot Jugoslavija izgubili. Kuba je premagala Italijo s 14:11, španija pa Jugoslavijo 10:8.

DIRKA PO NORVEŠKI

Francesco Moser prvi

SKIEN (NOR.) — Norvežan Terje Gjengaar je osvojil drugo etapo dirke po Norveški, na kateri nastopajo tako profesionalci kot amaterji. Na vrhu skupne lestvice pa ostaja Francesco Moser, ki ima 4 sekunde prednosti pred drugouvrščenim Perom Christiansonom (Šve.).

● **INTER** je včeraj v prijateljski nogometni trening tekmi v Trentu premagal domače istomišlensko moštvo s 4:0. Dva zadetka je dosegel Beccalossi, enega Muraro, domača obramba pa je zakrivila avtogol.

Razgovor s Slovincem, ki se uspešno ukvarja z «nenavadnim športom» - karatejem

S. Štoka: «V naši sredi ni mesta za pretepače»

Sergij Štoka je v zamejstvu prav dobro znan: nekateri ga pač poznajo kot kantavtorja, drugi kot tiste, ki se bo konec tega meseca poročil na kraški občeti, spet drugi kot športnika, ki se aktivno in uspešno bavi s karatejem. In prav o tej njegovi zadnji dejavnosti smo hoteli zvedeti kaj več, zato smo se podali v Križ, kamor se je po poroki preselil in kjer me je skupno z ženo Romano prav prijazno sprejel.

«Sergij, pravzaprav bi bilo sedaj najboljša, da bi našim bralcem najprej sploh razložil pojem karateja, kje in kako je nastal, in kaj pravzaprav je.»

«Karate se je razvil pred kakimi tisoč leti na Kitajskem, kot šport, točneje kot fizična in duhovna umetnost pa se je oblikoval na otoku Okinava. Povod za to je bil odlok takratnih tamkajšnjih oblasti, da ne sme imeti ljudstvo orožja, ker se je začelo upirati tiranski oblasti. Tako so začeli ljudje gojiti karate, v prevodu borbo golih rok, ga izpopolnili ter ga ohranili do današnjih dni. Tu pa se mi zdi važno, da poudarim, da je karate nastal kot obrambna umetnost, se kot tak tudi razvil in da nima karate z nasiljem prav nič opraviti. Pri marsikaterih se je namreč razvilo napačno prepričanje in mnenje, da je karate tipičen šport

pretepačev, tistih, ki bi hoteli z nasiljem pregaziti drugega. To je popolnoma zgrešeno! Karate je celo prejšnja duhovna, psihična vaja za oblikovanje karakterja, kot pa fizična, saj se ukvarjamo s karatejem, potem ko obvladamo vse prvine telovadbe in drugih vaj gibčnosti.»

«Kako pa se je pravzaprav razširila napačna predstava o karateju kot o športu nasilja, kot o neki «pretepaški kulturi?»

«Deviacije v mišljenju o tem športu so nastale iz več razlogov. Najprej seveda iz neinformiranosti, češ to je za pretepače in konec, potem pa po krivdi slabih učiteljev, ki so pač določenim ljudem nudili to, kar so si le-ti želeli, to pa so bili taki, ki so hoteli z nasiljem «premlatiti» sosedo, sovražnika, političnega nasprotnika in podobno. Negativen vpliv pa imata seveda tudi kino in televizija, ki prikazujeta karate v najslabši luči.»

«Tako sva se zaklepetala, da ti nisem niti postavil običajnega, banalnega začetnega vprašanja: kje, kako in zakaj si sploh začel s karatejem?»

«Začel sem pravzaprav naključno, pred kakimi dvanajstimi leti (sedaj jih imam 26). Hotel sem pač videti, kaj je pravzaprav ta šport. Tako sem začel vaditi v neki telovadnici v mestu, ko pa sem videl, da sem

gibčen, da napredujem in da mi pravzaprav ta šport ugaja, sem nadaljeval in tudi hitro napredoval. Že leta 1981 sem namreč osvojil črni pas 1. DAN, potem ko sem seveda prešel vse kategorije od najnižjega belega pasu, preko rumenega, oranžnega in drugih do najvišjega, črnega. Leta 1981 sem tudi dobil diplomu inštruktorja karateja, sicer pa ta šport učim že celih pet let.»

«Tu se bom povezal na argument: zamejski Slovenci in karate: težko in

problematično prijateljstvo...»

«Res! Pred petimi leti sem namreč na Proseku ustanovil, seveda v okviru mojega društva Centro Studi Karate Moderno (CSKM), šolo karateja Dojoshinkay Karate prav z namenom, da bi se vanjo vključili Slovenci, ki so bili primorani vpisovati se v italijanska društva, ki jih je v Trstu kakih pet prav zato, ker pač nimamo slovenskega. Sam sem v vodstvu društva CSKM, ki mi je, po mojem stalnem pritisku, razumevajoče pomagalo pri odprtju šole. Vendar pa so Slovenci prihajali le kakšne dve leti, nato jih je bilo vedno manj, tako da sem moral v šolo sprejeti Italijane. Sedaj še vedno učim karate v tej šoli, sicer le dvakrat na teden, vendar da bi to bila slovenska podružnica mojega matičnega društva, ni več govora.»

«S kakšnim pristopom pa prihajajo 'dijaki' v šolo karateja, kjer ti učiš in na splošno kakšno mnenje ima mladina o tem športu?»

«Mislim, da je res malo športov, pri katerih bi se mnenje ljudi tako razlikovalo od resnice, od dejanskega stanja. Npr. pri odbojki nimaš dvomov za kaj gre, tu pa se dogaja, da se na šolo karateja vpiše tudi tisti, ki hoče v dveh mesecih pretepati vse, pa se po istih dveh mesecih premisli in pusti ta šport ker ni ti-

sto, kar je pač pričakoval. Takih primerov je mnogo. Verjetno je edino pravilno pač poskusiti, če si za to nadaljuj, če ne, pa mirne duše opusti ta šport in se posveti drugemu.»

«Kaj pa tvoji, agonistični čisto športni uspehi v karateju?»

«Kot sem ti že povedal, sem dosegel črni pas 1. DAN, sedaj pa se še učim, da bom pač napredoval tudi v tej najvišji kategoriji. Med drugim sem tudi nastopil na nekaj državnih prvenstvih, lani pa sem z reprezentanco Furlanije - Julijske krajine (ta šport je namreč ekipen!) dosegel četrto mesto.»

«No, najin pogovor se bilža koncu. Kaj pa bi povedal za zaključek, oz. namesto zaključka?»

«Kot končno misel bi povedal morda to, da bi si želel, da bi mladi, ki bi se hoteli lotiti tega športa, pravilno pristopili do le-tega, da bi ga najprej razumeli, šele nato aktivno izvajali, da bi sami prišli do tega, da je to predvsem duhovna vaja, šele nato fizična in da tisti, ki bi se hoteli pretepati, nimajo kaj iskati v naši sredi, sicer pa taki itak že sami odpadejo. To je umetnost obrambe, telesne in duševne, in samo kot tako jo moramo sprejeti in tudi gojiti.»

Razgovor zapisal
DUŠAN JELINČIČ

OBVESTILA

ZSSD

obvešča, da v mesecu avgustu uradno počuje od 8. do 12. ure. Urad bo zaprt od 8. do 15. avgusta.

TPK Sirena

obvešča, da se pred društvenim tereonom v Barkovljah redno odvijajo jadralski treningi ob torkih in četrkih, od 14. ure dalje. Treningov se lahko udeležujejo tudi mladi kadeti in kadetnje, ki so komaj končali jadralski tečaj pri TPK Sirena.

Šahovska sekcija ŠD Polet obvešča vse ljubitelje šaha, da je poletni igralni čas vsak torek in petek ob 20. uri na sedežu v krožku Poleta, Ul. Ricreatorio. Tonlo vabljeni.

ŠZ Bor

obvešča, da je stadion «1. maj» zaprt do 15. avgusta.

ŠZ Bor —

Košarkarska sekcija obvešča, da se bodo treningi za kadete pričeli 16. tega meseca na stadionu «Prvi maj». Vsi zainteresirani, to je tudi začetniki letnikov 1967 in 1968, se lahko prijavijo na stadionu neposredno pred pričetkom treninga. Točen urnik treningov bodo sporočili naknadno.

Danilo Lokar

POGOZDOVANJE KRASA

Kakor ponorjen mi je pridrvel nasproti zajec — kaj se mu je bilo zgodilo? sem pomislil. Ali ga je hotela lisica zaskočiti ali volk? Da, dvojnost. Ugladil me je in obstal. Nisem se zganil. Le mislil sem v istem sopenju z njim, kaj bo napravil.

Postavil se je na zadnje noge in zamigljaj z uhlji. Ali se je tako veselil, da je ušel nevarnosti? Ali se je razmahnil, ker je prišel v nov revir? Oba sva premozgavala najbrž eno misel in se začudeno gledala. No, dva svetova in eden.

Pa sem se naveličal in legel. Priskakljaj je mimo mene, kakor da me hoče povohati, in odskakljaj v velikih zajemih dalje.

Ko sem mu pogledal v oči, ko jo je ubiral mimo, se mi je zdelo, da sem razbral in mi je razodel:

«Blagor ti, ki nisi od te baže!»

Da, uničujejo se med sabo, kdo dalj skoči.

Cisto drugače krvi je fazan, seveda, letavina je drugačna. Samotarski je pa tako in pravzaprav stahopeten, najraje se skriva. Včasih si mislim, da sploh drugega ne dela, živi zato, da se skriva.

Večkrat ga zalotim, ko grem med ajdami in trtami pod hosto, a komaj sem ga uzrl, že ga nikjer več ni, potuhne se.

Junak, ki si, mu rečem, mar bi se pokazal, da vidimo. Ali imaš dolg rep, ali imaš zlato krono na glavi? Smuka se red grmovjem, samo vejo vidiš, ki se je preganila, njega pa ne, ki se je pretaknil pri tleh. A skriva se tudi pred divjačino, bodi pred kanjo, bodi pred lisjakom, morda mu res ni lahko živeti. Razumem ga, nič posebnega orožja nima na sebi in zato je negotov. Niti ni poseben letalec, niti imeniten skakalec. Zato se le skriva in zoblje. Enkrat samkrat sem ga videl, kako se je zamaknil

Pod vodstvom mladih trenerjev G. Rasenija in P. Italiani

Borov tečaj v namiznem tenisu povsem uspel

Medtem ko se je večina mladih sončila na plažah, uživala ob počitnicah, pa so bili tudi nekateri, ki so v tem času pridno in požrtvovalno trenirali. Mislimo na skupino deklet in fantov, ki so pod vodstvom trenerjev Gabrijela Rasenija in Pina Italiani pridno vadili v prostorih Borovega športnega centra.

Kar mesec dni je 18 fantov in deklet skušalo pridobiti nove osnove v namiznem tenisu in resnici na ljubo napor se je izplačal: prav vsi udeleženci in predvsem deklice so pokazali velik napredek. Sicer pa so mladi tečajniki popestrili svoj «delovni dan» tudi z igranjem drugih športov. Treningi pa so bili dvakrat dnevno.

Zelo razveseljivo je bilo predvsem to, da se je treningov udeležilo veliko število začetnikov, ki so vadili v dveh skupinah in na koncu pokazali, ob velikem veselju požrtvovalnih trenerjev, izreden napredek. Vsem pa gre tudi pohvala za resen odnos do dela.

Po končanem tečaju sta bila na sporedu turnirja za moške in ženske. Med moškimi je po ogorčenih bor-

bah zaslužno zmagal Pavel Lippolis, pri ženskah pa je prvo mesto osvojila Jasmin Rudež.

MOŠKI TURNIR

Izidi

Bevilacqua - Jelerčič 2:0 (10, 10), Oberdan - Grbec 2:0 (6, 6), Rustja - Rudež 2:0 (10, 15), Pertot - D. Bevilacqua 2:1 (-18, 20, 9), Acerbi - Kert 2:0 (14, 14). POLFINALE: Lippolis - A. Bevilacqua 2:0 (4, 7), Oberdan - Rustja 2:0 (12, 16), Acerbi - Pertot 2:0 (11, 11). FINALNA SREČANJA: Lippolis - Oberdan 2:0 (20, 13), Acerbi - Pertot 2:0 (21, 9), Lippolis - Pertot 2:0 (12, 17), Acerbi - Oberdan 2:0 (11, 17). FINALE ZA 3. MESTO: Oberdan - Pertot 2:1 (14, -15, 20). FINALE ZA 1. MESTO: Lippolis - Acerbi 2:1 (-13, 18, 17).

Končni vrstni red

1. Pavel Lippolis, 2. Umberto Acerbi, 3. Dean Oberdan, 4. Borut Pertot.

ŽENSKI TURNIR

Izidi

Rudež - Drioli 2:0 (12, 18), Grbec - Posega 2:0 (15, 9), Drioli - Posega 2:0 (12, 18), Grbec - Rudež 2:1 (-18,

19, 19), Drioli - Grbec 2:0 (19, 13), Rudež - Posega 2:0 (6, 4).

Končni vrstni red

1. Jasmin Rudež, 2. Nataša Grbec, 3. Erika Drioli, 4. Lara Posega.

Po končanem tečaju sta bila trenerja Gabrijel Raseni in Pino Italiano, katerima gre vilika zasluga za

uspeh te pobude, zelo zadovoljna. Izrazila pa sta tudi željo, da bi se jim v prihodnje pridružile pri taki pobudi tudi ostale Borove sekcije. V Borovem športnem centru bi se tako poletni zbiral veliko število mladih, ki bi v slovenskem okolju preživeli del svojih počitnic.

M. Raseni

«Da, Simka, da!»

Srobot se vije kvišku, spušča viseče cvetove, da diše predirno in te ustavi.

«Ali nas ne vidiš?» te vprašujejo.

«Res,» odgovarjam zamišljen, «vidim, vidim!» Gledam za njo, ki je šla ta hip mimo.

Polno je obličij in za vsemi se skriva, govori pa le enozvočno, z enim glasom. In če si količkaj pazljiv, ga velikokrat čuješ.

Pa jo Simka spet ureže, pravi:

«Poletje bo šlo h kraju. Na državnem posestvu iščejo ljudi, da bi pobrali breskve. Se spominjaš? Kazala sem ti s hriba tiste velike, enakomerne plah-te ob reki v dolini. Prav tam na ovinku je obstala široka voda, kakor oko, ki se v njem ogleduje nebo, bleščalo se je. Tam so posestva.»

Oči so ji velike, črne, še bolj široke kakor navadno, kakor da vidijo še nekaj drugega. Rahlo me preleti srh, ko pomislim. Ali si me je res pozelela?

Potem se spuščamo vsako jutro pred zorum po stopničastem, strmem klanecu mimo borovcev, kjer smo spomladi pogozdovali, zremo na veliko zeleno oko na reki, ki se blešči v prvem soncu. Ko smo notri v brezkončnih nasadih, kjer se steze vsepovsod križajo, se nam zdi, da smo padli v gobasto tkanino. A porazdelimo se kakor otroci pri telovadbi in delo steče brez besed.

Toda ko tržemo več ur, smo proti poldnevu kakor omamljeni. Ni samo duh po moškatu, ki nam je šel v glavo, ni samo smola, ki nam je roke prekrila, tudi kosmati sad te utruja zaradi svoje polnosti. Zmagani počenemo v vrsti pod nizkimi, široko razrastlimi drevesci, zapremo oči in si oddihujemo. Cvetka ponudi steklenico, nasmehne se in de: «Jaz bom nazadnje, bolj se mi bo prileglo!»

Nato zakroži pijača, in kakor da nas je šele zdaj prav prišlo, omagani poležemo na zateptani glini.

Pa delo se spet vrtili. Koši breskev se sesipajo v zaboje, zaboji se kopičijo drug vrh drugega na kamionu, kamioni se povlečejo na ceste in ceste gredo na vse strani sveta.

Naročnina: Mesečna 9.000,00 - celoletna 108.000,00
 lir. - V SFRJ številka 6,00 din, naročnina za zasebne mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
 Poštni tekoči račun za Italijo
 Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
 Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
 ADIT - DZS 61000 Ljubljana
 Gradišče 10/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 m. ul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in javni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stol. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: pov. 20%. IVA 18%. Osmrtice, zahvale in sožalje ne se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, vseh drugih delov in Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
 Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
 GORICA Drevored 24 maggio 1
 Tel. (0481) 83382 - 85723
 CEDAD Stretto De Rubois 20
 Tel. (0432) 731190
 Odgovorni urednik Bogumil Samsa
 Izdaja in tiska ZTT Trst
 Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Med poskusom ropa v Avignonu sta hudodelca ubila sedem oseb

PARIZ — Poskus ropa v avignonskem hotelu «Sofitel La Balance» je imel tragičen epilog: dva roparja sta namreč umorila sedem oseb in nato zbežala. Policiji je enega uspelo ujeti, drugi pa je izginil brez sledov.

Po prvih pričevanjih očitno naj bi se dogodki bili razvijali takole: oborožena roparja sta se okrog štirih zjutraj prithotapila v hotel in z orožjem v roki ukazala trem prisotnim uslužbencem (vratarju, barmanu in nosaču) naj odpro blagajno. Ker pa nihče od treh ni imel ključev, sta jih roparja prisilila, da ju povedeta v direktorjevo stanovanje, ki stoji v drugem nadstropju. Tu so srečali še dva gosta hotela in roparja sta tudi njiju obdržala kot talca.

Iz še nepojasnjenih razlogov, a verjetno zato, ker je hudodelca zajela panika, je nato prišlo do krvavega dejanja. Roparja sta hladnokrvno ustrelila peterico tal-

cev in zbežala po stopnicah navzdol. Strelji so prebudili še druge hotelske goste, ki so prihiteli na hodnik. Pobesnela roparja sta pričela streljati še proti njim in ubila še dve osebi. Nato sta skočila skozi okno in odhitela z avtomobilom, ki je bil parkiran v bližini. Policija, ki jo je nemudoma telefonsko obvestil nek gost hotela, jim je bila takoj za petami. Kaj kmalu pa sta zločinca zapustila avtomobil in zbežala v različni smeri. Kot že rečeno, je policiji uspelo ujeti enega od roparjev, drugi pa je izginil neznan kam.

Kasneje je policija sporočila, da so bile ubite osebe vsi francoski državljani. Med njimi je bil tudi francoski generalni konzul v Saarbrücknu Lucien André.

Medtem iz Pariza poročajo, da so neznani zlikovci izvršili v nekem hotelu že peti rop v teku dveh tednov. Roparji so onesposobili vratarja in odprli osemnajst varnostnih skrinjic ter odnesli vse, kar je bilo notri. Vrednost ukradenega blaga še ni bilo ocenjena.

Superhitri vlak usoden japonskemu dekletcu

TOKIO — 10-letna japonska deklica, Mihoko Moritani, je z življenjem plačala davek nečloveškemu supermodernemu japonskemu prometnemu sistemu. Povožil jo je namreč superhitri vlak «shinkansen», s hitrostjo 200 kilometrov na uro.

Deklica je hodila ob železniški progi v obupnem in nemogočem poskusu, da bi našla svojo mater in brata, ki zaradi avtomatičnega zapiranja vrat na vlak, ki so odprta le 60 sekund, nista uspela izstopiti. Na postaji Furukawa je tako ostala sama in se prestrašena od-

ločila, da pojde peš do naslednje postaje, oddaljene kakih 40 kilometrov. V treh urah je prehodila okrog 11 kilometrov, ko je prišla na predor, kjer se je v temi spotaknila prav v trenutku, ko je prihajal mimo še zadnji «shinkansen» tistega dne.

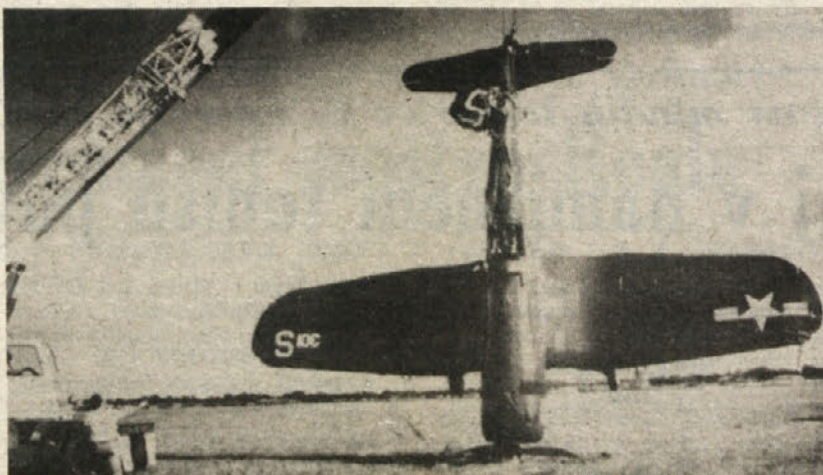
Mati in brat, ki sta se nemudoma vrnila proti postaji, kjer je izstopila deklica, sta lahko le še prepoznala njeno truplo. Neusmiljen računalniški programiran urnik zapiranja vrat superhitnega vlaka, združen s počitniško popotniško gnečo, je bil usoden komaj začetemu življenju.

Etna ne bruha več

CATANIA — Po 120 dneh se je eruptivna dejavnost sicilskega ognjenika Etna končala. Začela se je 28. marca letos, ko je ognjenik začel bruhati lavo iz razpoke, ki se je odprla v višini med 2450 in 2300 metrov na južnem pobočju. Višje, nekje okrog 2700 metrov, pa se je odprla razpoka, iz katere so uhajali plini, para in pepel.

V 120 dnevih svoje dejavnosti je ognjenik izbruhal 120 milijonov kubičnih metrov materiala ter pokril sedem kvadratnih kilometrov površine. Najdaljši rokav lave je bil dolg kar sedem kilometrov in se je spustil do višine 1125 metrov. Za časa svojega bruhanja je Etna povzročila ogromno materialno škodo.

Ponesrečen polet

Tudi to se lahko zgodi: srečno je preстал vojno, še štirideset let kljuboval zobu časa, v sredo pa strmoglavil. Na gornji sliki je namreč posnetek ameriškega lovca iz II. svetovne vojne kmalu po padcu, ko ga dvigajo z žerjavom

Zaskrbljenost v vrstah zoologov

Pomanjkanje bambusa uničuje velike pande

PEKING — Kitajska tiskovna agencija «Nova Kitajska» poroča, da je skupina zoologov z vso naglico odpotovala v pokrajino Sečuan, da bi skušala najti rešitev, ki bi ohranila pri življenju kakih tisoč velikih pand, kolikor jih je še ostalo v Kitajski. Pandam namreč grozi smrt od lakote, saj se hrani samo z določeno vrsto bambusa, ki letos ni obrodil.

Kaže, da je pomanjkanje bambusa vezano na ciklični pojav, do katerega prihaja vsakih 50-60 let, ki pa je tokrat še bolj občuten kot v preteklosti.

Zoologi skušajo nadomestiti bam-

bus, ki raste v Sečuanu z drugimi vrstami, ki jih prinašajo iz drugih predelov Kitajske. Skušajo privaditi pande tudi na sladkorni trs, obenem pa so v teku tudi poskusi, da bi preselili pande v predele, kjer njihovo priljubljeno hrano, bambus, še uspeva. Vsaka panda požre baje od 10 do 15 kilogramov bambusa na dan.

Trenutno je na ogroženem območju osem od desetih kitajskih zoologov, ki se ponavadi ukvarjajo z ohranjanjem pand. Največ pozornosti posvečajo naravnemu parku Wolong, kjer živi nad sto velikih pand na območju, ki meri 200 tisoč hektarov.

Cimon della Pala: zmrznila zakonca

SAN MARTINO DI CASTROZZA (Belluno) — Dva padovska zakonca, Ugo Silvestri in Giuliana Favero, stara oba 38 let, sta zmrznila, potem ko ju je zajela snežna nevihta, ko sta se vzpenjala po zavarovani poti na pobočju gore Cimon della Pala nad naseljem San Martino di Castrozza. Zakonca sta šla na izlet s svojim sinom Lucom, ki je star 11 let ter ženinim bratom, 49-letnim Giorgiom Favrom. Vzpon je potekal dobro, toda ob 15. uri 3. avgusta, ko so bili že v bližini nekega bivaka v višini 3000 m na Cimonu della Pala, se je vreme spremenilo: razbesnela se je huda snežna nevihta.

V bivaku (gre za lopo iz pločevine, ki jo je zgradila finančna straža in ki razpolaga z nekaj ležišči), sta bila že dva gornika iz Bologne, Carmelo Romano in Marco Dondi (22, oziroma 24 let) ter neki njun nemški prijatelj. Trojica je slišala klice na pomoč, opazila štiri osebe, ki so se vzpenjale ter so bile v zadregi zaradi nevihte. Skušali so jim pomagati, da bi prišli do bivaka. Prvi poskus se jim je posrečil. Pripeljali so do bivaka malega Lucu in potem so pomagali še Giorgiu Favru. Žal jim je nevihta preprečila nadaljnje reševanje, ker je bilo nemogoče hoditi po stezi, posebno ker so bili reševalci ovirani pri hoji, ko je bilo treba pomagati ljudem, ki sami niso bili več zmožni nobenega napora.

Zato so reševalci prinesli zakoncema odeje, da bi lahko preživela ure čakanja na pomoč.

Zato sta se mlada Bolonjčana napotila v dolino šele naslednji dan, ko je prenehala nevahta. Bilo pa je že popoldne, ko se jima je posrečilo priti do kočice Rosetta, od koder sta sporočila vest o nesreči. Na pot so šli takoj karabinjerji iz San Martina di Castrozza, gorski reševalci in finančna straža. Prišel je na pomoč tudi helikopter, ki se je spustil pri bivaku. Žal pa zakoncema niso mogli več pomagati, ker sta že zmrznila. Malega Lucu in njegovega strica so odpeljali v bolnišnico, kjer se bosta morala zdraviti tri tedne zaradi začetnih zmrzlin.

Krvavi protest proti generalu

WIESBADEN — Člani nemške stranke «zelenih» si, podobno kot italijanski radikalci, delajo reklamo z najrazličnejšimi javnimi ekshibicijami. Njihov poslanec v wiesbadenskem deželnem parlamentu, Frank Schwalba-Hoth pa je s svojim nenavadnim protestom verjetno prekorčil mejo dobrega okusa. Med nekim uradnim sprejemom v čast ameriškega generala Paula S. Williamsa, komandanta petega bataljona oboroženih sil ZDA, ga je Schwalba-Hoth obilil s steklenico krvi in pri tem zavpil: «Naša kri

za umazanega Amerikanca!»

Dogodek je v Zvezni republiki Nemčiji vzbudil ogorčenje in zgražanje. Na včerajšnjem zasedanju deželnega parlamenta v Wiesbadnu je njegov predsednik Jochen Lengemann označil, da Schwalba-Hoth ne bo smel več vstopiti v zbornico, njegovo dejanje pa je označil za «slepo in shizofrenično». S tem je «zeleni» poslanec škodil dobremu imenu Nemcev v ZDA, hkrati pa je želel škoditi tudi nemški demokraciji, je zatrjeval predsednik Lengemann.

Proti Franku Schwalbi-Hothu je medtem wiesbadensko državno pravdnistvo uvedlo preiskavo. Ugotovili so, da njegovo ravnanje ni bilo niti ključno niti samostojno, saj se je s njim strinjala vsa poslanska skupina «zelenih». Njihov glasnik je namreč že pred sprejemom oznanil, da bodo med njim izvedli protiameriško manifestacijo.

Predsednik deželne vlade v Düsseldorfu, socialdemokrat Johannes Rau, je kot predstavnik predsednika republike Carstensa obsodil dejanje poslanca «zelenih».

Na sliki (teletfoto AP): fotografu je uspelo ovekovečiti dogodek prav med njegovo najbolj razburljivo fazo.

PEKING — Obalna pokrajina Fujian je v nevarnosti, da jo prizadeje huda suša. Njen zahodni del je bil pred časom delno prizadet od hudih tajfunov.

V sedmih prefekturah obstaja nevarnost, da bo prebivalstvo izgubilo vse svoje pridelke. Poprečna temperatura se je dvignila, a le kaka ploha je nekoliko osvežila ozračje, toda brez pomembnejšega rezultata. Skoraj povsod primanjkuje vode.

N. V. Gogolj: Taras Buljba

(22.)

riše: Željko Lordanić

